

Kopitarjev glas

številka 5 - MAJ 2007

OBČINA VODICE

Gledati s srcem

 Jerneja Kimovec

Družina, ognjišče ljubezni

Dobrodelni koncert, pri katerem vsako leto združita moči Občina Vodice in Župnijska Karitas, je letos postregel z mnogimi zanimivimi življenjskimi vodili, ki jih pogosto le ponavljamo kot poštevanko in s tem njihov pravi pomen potisnemo v ozadje. Morda je koga ravno namen te prireditve spodbudil, da je o njih bolje razmislil. Ker so se tudi meni vtisnila v spomin, naj jih nekaj delim z vami:

- *Sreča je, če se delo dobro opravi in če imaš koga rad.*
- *Prijateljstvo imamo takrat, ko postane tišina med dvema prijatelja.*
- *Ne živimo samo v času, ampak tudi v ljubezni.*

In končno tista nesmrtna prinčeva:

- *Kdor hoče videti, mora gledati s srcem.*

Mnogi posamezniki - tako organizatorji kot nastopajoči in donatorji - so se trudili, da te lepe misli ne bi obrabljeno izzvenele v prazno. Letos so za vse v stiski že pred prireditvijo zbrali 1280 evrov. Po svojih močeh so prispevali odrasli, pa tudi nekateri najmlajši. Ti so nas že ob prihodu pozdravili v indijanskih oblačilih ter temu primerno odpeli in z gibi spremljali nekaj simpatičnih indijanskih pesmic. Čeprav hodijo še v vrtec, so deklice in dečke rdeče polti preštevali kar po angleško.

No, Jure Sešek nas je, kot ponavadi, spravljal v dobro voljo v našem rodnem jeziku. Govoril je o samih pozitivnih stvareh, za katere moramo biti hvaležni in jih deliti s tistimi, ki jih nimajo. Pa tu ni

imel v mislih le materialnih dobrin. "Dajati le materialno je premalo," je v svojem nagovoru povzel župan Brane Podboršek, "ljudje potrebujemo tudi duhovno hrano." Zahvalil se je vsem, ki prispevajo v sklad za družine v stiski, in dodal, da ne bi smeli nikoli pozabiti na sočloveka, ki je potreben pomoči. Zahvali sta se pridružila tudi predstavnica Župnijske Karitas, Tončka Polajnar, in župnik Franc Mervar. Slednji je ob delu s prostovoljci, ki nenehno žrtvujejo svoje moči in čas za druge, ugotovil, da dokaj togim slovarskim definicijam družine manjka tisto bistveno: toplina. Toplina, ki jo v družini prejmemo zato, da jo lahko prenesemo naprej. In - ironično - medtem ko vsi govorijo o segrevanju ozračja oz. zunanosti, le malokdo omenja še mnogo bolj zaskrbljujoč problem, ohlajanje (srčne) notranjosti.

Čeprav nedvomno resnično, vsaj na večer prireditve ni bilo čutiti hladu. Pa ne le zato, ker je bila dvorana v Vodichah povsem polna ali ker se bližamo poletju: k prijatni atmosferi so doprinesli predvsem vsi nastopajoči. Nekateri tudi brez besed, saj je lepa glasba sama po sebi dovolj zgovorna. To so s harmonijo različnih instrumentov dokazali mladinci iz Orffove skupine Glasbene šole Mateja Hubada, s slovenskimi vižami na še bolj slovenskih harmonikah Marko Roznam in Andraž

Jamnik, zunaj na stopnicah pa še tisti nepogrešljivi godbeniki. Tisti iz Vodice, saj veste, ki jih znajo zaigrati veliko, zapeti pa le eno - a zato tisto toliko bolj zabavno. Po kratkih instrumentalnih užitkih so se notam ponovno pridružile še besede. V pomladne dni in čez Šušarski most so nas popeljali soorganizatorji dogodka, MPEZ Biser, čez tri gore in tri dole pa člani Ansambla Pogum. Pet prijatnih in zabavnih dolenjskih fantov je prepevalo tudi o spoštovanju do kruha in do vseh darov,

ki jih dnevno prejemamo. Tematika, primerna večeru, ki jo je s svojima "Dvema novčičema" začel že Ivan Hudnik. Njegove livade, ki so v 22 letih postale že precej bolj zimzelene kot zelene, so se risale na ustnicah mladih in starih. In čeprav je ena izmed šestih strun na Ivanovi stalni spremljevalki sredi pesmi spustila dušo, glasba ni zamrla. Namesto kitare je pevska spremljala vsa dvorana, Jure pa je nastalo situacijo spet rešil s sproščujočim humorjem: "Ja, kakšni so ti dobrodelni koncerti. Ni honorarjev, pa še strune pokajo!" Znani pevec je kljub neljubemu dogodku z nastopom nadaljeval in tako pokazal, da so v ospredju njegove glasbe res prave pevske sposobnosti. In obiskovalci so bili navdušeni. Na koncu se vedno izkaže - če uporabim še eno izrečeno staro modrost - da je največje bogastvo pesem vesela.

Družine se spreminjajo in soočajo z vedno novimi izzivi

 Alenka Jereb

Majsko toplo, skoraj prevroče poletno vreme je številne pripadnike zdravega načina življenja privabilo v naravo, kjer so si odpočili od vsakdanjega naporenega delovnika ter si polnili baterije za naslednji dan. Ste že kdaj pomislili, da se življenje z vedno hitrejšo naglico spreminja in hkrati z njim se skoraj nezavedno spreminjamo tudi mi? Pred družine se postavljajo vedno nove zahteve, te pa jih kot hitro prilagodljive se celice skoraj vedno bolj ali manj uspešno rešijo. Nov način življenja je že skoraj izkoreninil tipično stereotipno družino, kjer je bilo delo točno določeno in v domeni točno določenega posameznika. V večini družin danes velja načelo medsebojne pomoči, kjer vsi opravljajo svoje vsakdanje obveznosti v službi in šoli, doma pa čim bolj organizirano opravijo družinske obveznosti, saj le na tak način ostane še kaj prostega časa, ki ga vsak izrabí po svoji želji. Ob pogledu na mlade družine, ki družno opravljajo delo okoli hiše in na vrtu, kasneje pa skupaj uživajo na sprehodih, v kolesarjenju in trimčkanju, človeku kar poskoči srce. Seveda ne gre vedno vse po maslu. Številne družine se srečujejo z eksistenčnimi težavami, druge z zdravstvenimi, večina pa s takimi, ki jih z dobro voljo in premislekom vedno rešijo. Če ne gre drugače, pa jim pomagajo še

dobrodelne ustanove in posamezniki, ki imajo za ljudi v stiski odprte oči in srce.

Tudi v našem okolju Karitas skupaj z Občino Vodice vsako leto na mednarodni dan družine organizira dobrodelno prireditev v podporo in pomoč ljudem v stiski. O tem, kako so eni sprejemali, drugi pa razdajali svojo dobrodelnost, si lahko preberete na prvih straneh našega glasila. Kdor se trenutno sooča s problemom, kako dostojno poskrbeti za starostnike, ki sami ne morejo samostojno poskrbeti za osebno nego, prehrano in druga opravila, si preberite prispevek podjetja, ki to pomoč izvaja v naši občini. Morda vas bodo prav oni rešili skrbi in težav. Pripravili smo tudi pogovor z otroško zdravnico Vlasto Kunaver, ki vam svetuje, kako prepoznati določene alergije, ki so v vedno večjem porastu. Spregovorila je tudi o drugih težavah, ki jih v družino prinaša sodobno življenje. Za avanturiste in popotnike bodo bolj zanimive zadnje strani. Pridružite se

nam na potepanju po Sloveniji, Hrvaški in daljni Srednji Ameriki. Ljubitelji vrtov, ne spreglejte poučne strani o gojenju zelenjave, mladostnike pa bodo najbrž najbolj zanimali naši "radijci", ki jih lahko poslušate na valovih Radia Sonček.

Tudi mi, ki pišemo in ustvarjamo za vas, vam pošiljamo en lep sončen pozdrav iz tako in drugače vročih Vodic.

Javno občinsko glasilo Kopitarjev glas je vpisano v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo Republike Slovenije pod zaporedno številko 462.

Izdajatelj: Občina Vodice, Kopitarjev trg 1, Vodice

Glasilo prejema vsa gospodinjstva v občini brezplačno.

Izhaja mesečno v 1450 izvodih.

Odgovorna urednica: Alenka Jereb

Oblikovanje: Matjaž Ferenc

Ilustracije: Andrej Potrč

Slika na naslovnici: Barbara Nahtigal

Tisk: Kubelj, d.o.o.

Datum natisa: maj 2007

Naslov uredništva: Kopitarjev trg 1, 1217 Vodice

Elektronski naslov uredništva: kopitar.vodice@siol.net,

Javno občinsko glasilo Kopitarjev glas na medmrežju:

www.vodice.si,

Sporočilo bralcem

Odgovorna urednica si pridružuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov v skladu s prostorskimi možnostmi. Izjema so odgovori in popravki objavljenih informacij, ki bi lahko prizadeli posameznikovo pravico ali interes, kot to določa zakon. Pisma bralcev naj ne bodo daljša od ene tipkane strani oziroma naj vsebujejo največ 2000 računalniških znakov. Disket in neobjavljenih pisem ne vračamo.

Vsi prispevki morajo biti opremljeni s polnim imenom in naslovom odgovorne fizične osebe (tudi v primeru institucij, organizacij, strank, društev ipd.) ter po možnosti s telefonsko številko, na kateri je mogoče preveriti avtentičnost avtorja. Vse prispevke sprejemamo do osmega v mesecu.

Gledati s srcem

Uvodnik:

Družine se spreminjajo in soočajo z vedno novimi izzivi

Občinska uprava poročila:

Medobčinski inšpektorat se je po letu delovanja že dodobra uveljavil, Kompost - prava mana za vaš vrt, Nova prostorska zakonodaja, Počitniške kratkočasnice 2007

Seje sveta:

6. redna seja občinskega sveta, 11. redna seja sveta zavoda

Aktualno:

Nudimo pomoč, nego in oskrbo na vaših domovih

Družbene dejavnosti:

Obisk madžarske folklorne skupine iz Bekešvara, Naši otroci, naše bogastvo

Intervju:

Pomladni čas prinaša številne tegobe tudi našim otrokom

Društva:

Vodiški upokojenci ne mirujejo, Občni zbor MePZ Biser, Godba na praznik delovna, Potepanje po Dalmaciji

Potopis:

.. nazaj v socializem

Cvetličarski kotichek:

Da je le domače in naravno

Zdravniški kotichek:

Alergija

Črna kronika

Pisma bralcev

Otroški kotichek

Oglasi/ zahvale

Glas mladih:

Na sončkovih valovih

Medobčinski inšpektorat se je po letu delovanja že dodobra uveljavil

Miran Sirc, univ. dipl. org.

Zaposleni na inšpektoratu so za svoje delo čedalje bolj usposobljeni in opremljeni

Od aprila lanskega leta so v Medobčinskem inšpektoratu občin Trzin, Komenda, Lukovica, Mengeš, Moravče in Vodice začeli neposredno izvajati nadzor trije zaposleni, in sicer občinska inšpektorica, ki je obenem tudi predstojnica inšpektorata, ter dva redarja.

Po dobrem letu delovanja lahko rečemo, da se je medobčinski inšpektorat "prijel" tudi med našimi občani. Vse več se jih namreč obrača na njih iz raznovrstnih razlogov.

V prvi polovici preteklega leta so predstavniki inšpektorata opravljali bolj ali manj preventivno oz. opozorilno nalogo. Proti koncu leta, ko so bili v okviru inšpektorata ter posameznih občin vzpostavljeni tudi za to potrebni računovodsko-administrativni protokoli, pa je inšpektorat v polnosti začel izvajati svoje funkcije.

Iz njihovega letnega poročila je razvidno, da je bilo iz območja naše občine podanih 25 prijav (posegi v ceste, nasipavanja, črne gradnje, žive meje, obratovalni čas lokalov ...) ter na tej podlagi uvedenih devet prekrškovnih postopkov. Poleg tega so redarji in inšpektorica izdali 19 opozoril, 18 obvestil ter 11 plačilnih nalogov. Na prvi pogled so številke sicer nizke, vendar kljub temu dovolj odločno sporočajo - medobčinski inšpektorat je tu in opravlja svojo funkcijo.

Zaposleni na inšpektoratu so se tekom celega leta za svoje delo dodatno izobraževali, saj se področje njihovega delovanja čedalje bolj širi. Zakonodaja, ki se je, oz. se bo v kratkem spremenila, jim bo predvidoma dala še dodatne naloge in pooblastila na področju gradnje enostavnih objektov ter javnega reda in miru. Redarji so tudi na terenu prepoznavni, saj so skladno s predpisi enotno uniformirani ter opremljeni.

V letošnjem letu so s sredstvi občin ustanoviteljic kupili službeno vozilo, ki je primerno tudi za težje dostopne predele. Predviden je nakup še enega vozila, kar bo prispevalo k čim večji prisotnosti inšpektorjev oz. redarjev na terenu.

Ne bo odveč, če še enkrat ponovimo, kako lahko pridemo v stik s predstavniki medobčinskega inšpektorata. Kontaktni podatki so naslednji: Medobčinski inšpektorat občin Trzin, Komenda, Lukovica, Mengeš, Moravče, Vodice, Mengeška cesta 9, 1236 Trzin, telefon: 01 564 47 20, e-mail: inspektorat@trzin.si. Uradne ure na sedežu inšpektorata so vsak ponedeljek in sredo med 9. in 11. uro. Enkrat tedensko, in sicer ob ponedeljkih med 9. in 11. uro, je predstavnik inšpektorata dosegljiv za stranke v prostorih Občine Vodice. Za sestanek je priporočljiv predhodni dogovor oz. najava na zgoraj naveden telefon medobčinskega inšpektorata. Pisne vloge, pripombe, prijave in podobno se naslavljajo in zbirajo na sedežu inšpektorata. Obrazec "Prijava kršitve" je občanom na voljo v občinski sprejemni pisarni ter na spletni strani naše občine.

Upamo, da bomo s korektnim delovanjem medobčinskega inšpektorata kot servisa občanov vzpostavili mehanizme za odpravo oz. preprečitev nastajanja nedovoljenih oz. škodljivih dejanj ter občini (kot celotni skupnosti) v tem pogledu dvignili ugled. Stanje na terenu ter trenutni odzivi občanov potrjujejo, da se stvari počasi obračajo v zeleno smer.

Nova prostorska zakonodaja

Peter Lovšin

V 33. številki Uradnega lista Republike Slovenije je bil objavljen Zakon o prostorskem načrtovanju (ZPNačrt), ki v dveh tretjinah nadomešča Zakon o urejanju prostora.

Novi zakon na novo opredeljuje:

- strukturo in vsebino prostorskih aktov, tako državnih, regionalnih, kakor tudi občinskih;
- preciznejše postopke sprejemanja prostorskih aktov;
- povezavo s celovito presojo vplivov na okolje;
- pojem komunalnega opremljanja stavbnih zemljišč in komunalnega prispevka;
- ukinitev obveznosti lokacijske informacije.

Na državni ravni bosta odslej dva prostorska akta, in sicer državni strateški prostorski načrt in državni prostorski načrt. Prvi bo vseboval vse koncepte prostorskega razvoja na državni ravni, vključno z zasnovami posameznih infrastrukturnih objektov in naprav državnega pomena. Z razliko od sedanjih državnih lokacijskih načrtov bodo državni prostorski načrti obravnavali in reševali več prostorskih ureditev državnega pomena hkrati (avtocesto, ureditev vodotokov, železnico, daljnovode ...) in bodo podlaga za pridobivanje gradbenega dovoljenja.

Na občinski ravni imamo sedaj samo en prostorski akt, in sicer občinski prostorski načrt, s katerim se bodo ob upoštevanju usmeritev iz državnih prostorskih aktov, razvojnih potreb občine in varstvenih zahtev določili cilji in izhodišča prostorskega razvoja občine, kakor tudi prostorske ureditve lokalnega pomena ter določili pogoji umeščanja objektov v prostor.

Občinski prostorski načrt je podlaga za pripravo projektov za pridobitev gradbenega dovoljenja po predpisih o graditvi objektov.

Bistvena novost je tudi ta, da se podaljšuje rok za dokončanje občinskega prostorskega načrta, in sicer zakon pravi,

da je potrebno izdelati občinski prostorski načrt v 24 mesecih po uveljavitvi podzakonskih aktov (julij 2009).

Novost pa je tudi, da je glede na direktivo EU potrebno izdelati celovite presoje vplivov na okolje za vse predvidene zazidljivosti oziroma vse prostorske ureditve in ukrepe, ki bodo prikazani v občinskem prostorskem načrtu. Sprijazniti se moramo z dejstvom, da bo ves razvoj podvržen okoljskim parametrom, zato marsikateri tudi ne bo dobil pozitivnega mnenja s strani pristojnih inštitucij.

Postopek sprejemanja se prične s sklepom o pričetku priprave, nadaljuje z izdelavo osnutka, ki se ga pošlje Ministrstvu za okolje in prostor, ki izvede prvi postopek celovite presoje vplivov na okolje, in pošlje še ostalim nosilcem urejanja prostora (ministrstva, zavodi ...). Le-ti posredujejo svoje smernice, ki služijo za izdelavo dopolnjenega osnutka. Hkrati s pripravo dopolnjenega osnutka je treba izdelati tudi okoljsko poročilo. Nato na vrsto pride javnost, ki ima možnost podati pripombe na predlagane rešitve. Občina preuči pripombe in do njih zavzame svoja stališča. Občina pripravi predlog občinskega prostorskega načrta na podlagi stališč do pripomb ter predlogov javnosti in ga pošlje Ministrstvu za okolje in prostor, ki ga ponovno pošlje nosilcem urejanja prostora, da izdajo mnenja (soglasja) na občinski prostorski načrt. Če so vse inštitucije podale pozitivna mnenja, ga Ministrstvo pošlje Vladi Republike Slovenije v sprejem. Po pridobitvi sklepa Vlade Republike Slovenije občinski prostorski načrt sprejme še občinski svet občine.

Postopek ni od danes na jutri in še zdaleč od mnenja, da se "zariše tri črte na papirju". Postopek je z razliko od prejšnjih zakonodaj pregleden in kolikor toliko časovno opredeljen.

Pomembna novost je tudi na področju komunale. Graditi bo možno samo na komunalno opremljenih zemljiščih, in sicer tako, da bo najprej zgrajena in predana občini vsa potrebna komunalna infrastruktura, šele nato bo možno graditi stanovanjski objekt. Tako bo odslej izjemno pomembno, katera zemljišča so komunalno opremljena in katera ne.

Ne glede na določbe drugih predpisov predložitev lokacijske informacije ali potrdila o namenski rabi prostora ni več obvezna v nobenem postopku. Podatke za potrebe postopka si bo moral katerikoli organ (občina, upravna enota, notar,

pravni urad, inšpektor ...) pridobiti sam. Lokacijska informacija ali potrdilo o namenski rabi prostora z uveljavitvijo Zakona o prostorskem načrtovanju tudi nista več pogoj za izvedbo enostavnih posegov v prostor, kar pomeni, da je možno postaviti enostavni objekt "brez papirjev", vendar vseeno poznati in vedeti za določbe, ki so zapisane v Pravilniku o vrstah zahtevnih, manj zahtevnih in enostavnih objektov, o pogojih za gradnjo enostavnih objektov brez gradbenega dovoljenja in o vrstah del, ki so v zvezi z objekti in pripadajočimi zemljišči. Pravilnik lahko pridobite z obiskom na spletni strani Uradnega lista Republike Slovenije ali mi pošljete zahtevek na elektronski naslov: peter.lovšin@t-2.net.

Uradne ure

Medobčinski inšpektorat

Uradne ure na sedežu inšpektorata, Mengeška cesta 9, Trzin, vsak ponedeljek in sredo med 9.00 in 11.00 uro: v prostorih Občine Vodice vsak ponedeljek med 9.00 in 11.00 uro po predhodnem dogovoru na telefon (01) 564 47 20 (Medobčinski inšpektorat).

Petrol Plin, d.o.o. - informacijska pisarna Vodice

Uradne ure v prostorih občinske seje sobe nad pošto oz. trgovino v Vodichah, in sicer vsako sredo med 18.30 in 19.30 uro (vodja informacijske pisarne Marjan Jakolin, tel. (041) 371 655).

ENSVET -

brezplačno energetska svetovanje za občane v Vodichah

Uradne ure v prostorih občinske seje sobe nad pošto oz. trgovino v Vodichah, in sicer vsako tretjo sredo v mesecu med 16.30 in 18.00 uro po predhodni najavi na telefon (01) 833 26 10 (sprejemna pisarna Občine Vodice, vsak delovni dan med 8.00 in 15.00).

Javno podjetje Komunala Vodice, d.o.o.

Uradne ure v prostorih javnega podjetja (dom krajanov, Utik 1), in sicer ob ponedeljkih in petkih med 9.00 in 12.00 uro, ob sredah med 9.00 in 12.00 ter 14.00 in 17.00 uro.

Kompost - prava mana za vaš vrt

SNAGA, d.o.o.

Se radi pohvalite s svojim vrtom, ki vam ga zavida vsa soseska, ali pa se trudite in trudite, pa vse bolj kaže, da bo tudi letos bera bolj klavrna? Prav vsi lahko z malo truda izboljšamo svoje vrtnarske dosežke in se obenem pridružimo eni najbolj okoljevarstvenih dejavnosti današnjega časa - kompostiranju. Več kot tretjina odpadkov, ki jih proizvedemo doma, je namreč primernih za kompostiranje. V številkah bi to pomenilo, da bi iz 400kg oz. 4 m³ odpadkov, ki jih povprečna družina pridelala letno, za kompostiranje lahko izločili 100 kg bioloških odpadkov, iz katerih bi pridelali 60 kg kakovostnega komposta. Tako kar pomeni, da lahko sami praktično brez stroškov pridelamo kakovostno gnojilo, za katero nam bodo naše rastline hvaležne.

Je za kompostiranje potrebno kako posebno znanje? Sploh ne, kompostiranje je proces, s katerim narava pravzaprav skrbi za lastno čistočo, zato se kompostiranje zgodi praktično samo od sebe. Lahko pa se nekoliko potrudimo in ta naravni proces pospešimo, uporabimo v svojo korist in mu na vrtu določimo prostor, kjer lahko nemoteno poteka. S tem skrbimo za zmanjšanje količine odpadkov, ki pristanejo v zabojniku in nato končajo na odlagališču, predvsem pa pridobimo izjemno kakovostno vrtno

kot gnojivo za lončnice ter gredice, nepresejani kompost pa namenimo sadnemu drevju in večjim rastlinam. Kompost raztresemo po površini ali ga plitvo zamešamo v zemljo, njegova uporaba pa izboljša sestavo prsti, poskrbi za boljše prezračevanje tal in zadrževanje vlage v prsti ter pomaga pri akumulaciji toplote v njej. Vse to privede do rezultatov, ki si jih želijo tako začetniki kot izkušeni vrtnarji - zdravih rastlin s plodovi polnega okusa.

Naša mala ... tovarna

Proces trohnenja, v katerem počasi nastaja rodovitni humus, lahko poteka v kompostniku ali na kompostnem kupu, ki sodi v polsenčni del vrta. Gre pravzaprav za tovarno, v kateri množica majhnih talnih živalic, mikroorganizmov in gliv neutrudno dela za nas in skrbi za to, da v šestih do dvanajstih mesecih pridelamo zrel kompost. Tega lahko presejemo skozi sito in uporabimo

Namesto umetnih gnojil uporabite lasten kompost

Kompostnik je lahko preprost silos iz lesa, kovine ali plastike s pokrovom in luknjami oz. režami v stenah ter pokrovom zaradi potrebnega zračenja. Pri oblikovanju kompostnega kupa bodimo pozorni na to, da na dno položimo plast grobega materiala, kot so zmleti leseni delci in slama. Na to naložimo 15 cm debelo plast kuhinjskih in vrtnih odpadkov, ki jo

pokrijemo s plastjo (2,5 cm) vrtno zemljo ter vrtnih odpadkov. Če slednjih nimamo, lahko uporabimo tudi papir, lepenko, žagovino, slamo, lesni pepel, čajne vrečke, kavne filtre, bombažne in svilene ostanke, hišne pometnine ter prah iz sesalnikov. V takem zaporedju sestavljamo kompostni kup do vrha in poskrbimo, da je dovolj zračen ter ustrezno vlažen. V naši "tovarni" zdaj nastaja kompost.

Na kompostni kup ne odlagajte:

- odpadkov iz materialov, ki se v naravi ne razgradijo (steklo, plastika, keramika, kovine, barve, laki, olja);
- kosti, mesa, maščob;
- izločkov domačih živali in ljudi;
- plevela, ki semeni.

Za uspešnejše kompostiranje:

- za kompost so od kuhinjskih odpadkov še posebej koristne jajčne lupine, kavna usedlina in olupki ter ostanki sadja in zelenjave, ki kompostni mešanici prinesejo dušik;
- kompostni kup naj ne bo premajhen, saj bo le tako v njem dovolj toplote, da bodo procesi gnitja potekali optimalno;
- kompost mora biti vselej dovolj zračen, zato vsebino kompostnika večkrat premešajte;
- tudi vlaga je pomemben dejavnik razkroja - kompostni kup nikoli ne sme biti popolnoma suh!

Počitniške kratkočasnice 2007

Predstavitev programa

Nina Bergant

Leto je spet naokoli in pred nami so Počitniške kratkočasnice 2007. V tej številki vam predstavljamo celotni program. V poletnem času se bo pretežno v mesecu juliju zvrstilo sedem kratkočasnic, tako da bo vsak otrok našel nekaj zase.

Izberite!

DEŽELA PRAVLJIC

Termin: 9. 7. 2007-13. 7. 2007

Lokacija: Dvorana Kulturnega doma Vodice

Oprema: športni copati, dežni plašček (v primeru dežja), manjši nahrbtnik, kapa s senčilom ali klobuček

Voditeljica: Anja Banko, študentka Filozofske fakultete (smer geografija - obramboslovje)

Za koga: predšolski otroci in 1. razred

Cena: 19 EUR

Lep pravljичni pozdrav!

V tednu od 9. do 13. julija bomo spoznavali pravljice in njihove pravljичne junake.

Obiskali nas bodo pravljičarji in nam popestrili naše urice. Odpravili se bomo na krajši sprehod, na katerem bomo poskušali poiskati Škratka Svita - če bomo pridni, nas bodo njegovi prijatelji popeljali prav do njegovega doma. Tam nam bo opisal svoj vsakdanjik in nas naučil zapeti kakšno pesmico. Seveda bo vse skupaj začel s kakšno zanimivo prigodo, vendar le, če ga bomo spravili v dobro voljo. Tako da se pripravite!

Naučili se bomo izdelovati in risati pravljичne junake, olepšali si bomo majice, izdelali nakit za naše starše. A vse to bo šele začetek. Ne bo nam dolgčas!

K udeležbi so vabljeni vsi predšolski otroci. Delavnica bo potekala v Kulturnem domu Vodice ter njegovi okolici. Za male nadobudneže, ki obiskujejo vrtec, bo prevoz urejen, prav tako jih bomo še pravočasno odpeljali nazaj v vrtec na kosilo, kjer bodo ostali do prihoda staršev.

S Škratkom Svitom vas pravljičarji že nestrpno pričakujemo!

Anja

NOGOMET

Termin: 9. 7.-13. 7. 2007

Lokacija: Klub Kubu

Oprema: športni copati, nogometna žoga, brisača, kratke hlače, bidon za vodo in dve majici

Voditelj: Blaž Sironič, študent Pravne fakultete, in Jaka Bergant, študent Ekonomske fakultete

Za koga: 2. do 9. razred devetletke in osemletke v šolskem letu 2006/2007

Cena: 13 EUR

Živijo nogometaši!

Šolsko leto je naokoli in tu so spet počitnice. Da vam ne bo dolgčas, smo vam zopet pripravili ure nogometne zabave. Ponovili bomo osnovne nogometne korake in nagradili igro ter znanje tistih, ki so se kratkočasnici pridružili že lansko poletje. Naučili se bomo nekaj novih nogometnih trikov, ki jih na velikih tekmah izvajajo najboljši nogometaši, ne bomo pa pozabili tudi na ekipno igro, saj je le-ta ključ do uspeha.

Zabavali se bomo tudi ob drugih igrah z žogo in tekmovali v štafetnih preizkušnjah.

Manjkale ne bodo niti prave nogometne tekme!

Zadnji dan našega druženja bomo staršem pokazali, kaj smo se naučili.

Veseliva se vnovičnega druženja z vami. Do takrat pa bodite pridni.

Lep nogometni pozdrav, Blaž in Jaka.

PLEME ČRNOREPIH SRAK

Termin: 16. 7.-20. 7. 2007

Lokacija: Skaručna

Oprema: kratke hlače, majica (rezervna majica, kopalke), športni copati, dežni plašč (vetrovka, dežnik), kapa s senčnikom ali klobuk, zaščitna krema za sončenje (višji faktor), manjši nahrbtnik, spalna vreča, ležalna blazina (armafleks), šotor

Voditelja: Janez Kumše, študent Fakultete za pomorstvo in promet, in Ada Stele, študentka Fakultete za družbene vede - sociologija

Za koga: od 2. do 4. razred devetletke ter 4. in 5. razred osemletke v šolskem letu 2006/2007

Cena: 24 EUR

Vas zanima, kaj vse nam ponuja narava?

Taborniki vam bomo to pokazali. Spoznali in postavili bomo več vrst ognjev ter si skuhal čaj iz užitnih in zdravilnih rastlin. Postavili bomo tudi viseči most in uprizorili lov na lisico.

Če si iznajdljiv, tudi nenaden dež ali poškodba ni več problem, saj znaš izdelati nosilo in palerino iz šotorskega krila. Tabornik se ne more izgubiti, ker se zna orientirati. Zato bomo tudi vas naučili, kako se uporabljata karta in kompas. Ali imate mirno roko, bomo ugotavljali pri streljanju z lokom. Zabavali in noreli bomo, ko se bomo igrali različne igre z žogo.

Pridružite se nam pri zabavi v naravi!

Taborniški pozdrav, Janez in Ada

TENIS

Termin: 16. 7.-20. 7. 2007

Lokacija: teniško igrišče Klub Kubu v Vodica

Oprema: teniški lopar, športna oprema (športni copati, kratke hlače in majica, rezervna majica), kapa s senčnikom, krema za sončenje

Voditeljci: Katja Bricelj, teniška inštruktorica, in Sanja Vidič, dijakinja Športne gimnazije Šiška

Za koga: 2. do 9. razred devetletke in osemletke v šolskem letu 2006/2007

Cena: 19 EUR

Bliža se poletni čas in s tem tudi čas za kratkočasnice za naše najmlajše.

Tako kot vsako leto, tudi letos organiziramo šolo tenisa, kjer vas poleg spoznavanja teniških prijemov čaka še obilo zabave.

Šola tenisa bo potekala cel teden na igrišču Kluba Kubu.

Za energične tenisače/ice pa bodo na voljo tudi odbojka na mivki, košarka, nogomet in ostale družabne igre.

Ker pa se spodobi pokazati, kar smo se naučili, bomo konec tedna pripravili turnir, kamor so vladno vabljeni tudi starši, ki bodo navijali za svoje male teniške igralce.

Torej, hitro lopar v roke in se nam pridruži v prijetni družbi, igri in zabavi.

Sanja in Katja

PLEME PLAHIH JEREBIC

Termin: 23. 7.-27. 7. 2007

Lokacija: Skaručna

Oprema: kratke hlače, majica (rezervna majica, kopalke), športni copati, dežni plašč (vetrovka, dežnik), kapa s senčnikom ali klobuk, zaščitna krema za sončenje (višji faktor), manjši nahrbtnik

Voditeljci: Maja Zabukovec, študentka Socialne pedagogike na Pedagoški fakulteti, in Natalija Trebušak, dijakinja Biotehničnega izobraževalnega centra

Za koga: vrtec in 1. razred v šolskem letu 2006/2007

Cena: 24 EUR

Maja in Natalija vas vabiva na počitniško kratkočasnico Pleme Plahih jerebic, ki se bo odvijala na Skaručni v času med 23. in 27. julijem 2007. Letos se bomo tu zabavali na tisoč in en način! Lotili se bomo postavljanja tabora, ki ga bodo krasili indijanski šotori, napravili si bomo pravo ognjišče in izdelali zastavo, ki bo značilna za naš tabor. Spoznali se bomo z naravo, ki nas obkroža, se naučili veščin orientacije in se preskusili v stezosledstvu, da bomo kavbojem tik za petami, če bo to potrebno. Svojo domišljijo bomo sproščali s poslikavo majic, ki si jih bomo naredili, ko se bomo zadnji dan pokazali staršem, slikali bomo s prsti, oblikovali izdelke iz gline, se krasili z nakitom in iz nabranih travniških cvetlic poskusili splesti venčke za naše mamice in očke. Dneve si bomo popestrili tudi s športno-družabnimi igrami, ki jih ni nikoli preveč, pozabili ne bomo niti na petje in ples, še kakšno zanimivo povest si bomo prebrali, če si boste tega le zaželeli.

Kaj sploh še čakate? Pa ja ne želite zamuditi vse zabave? Hitro pocukajte mame in očete za rokav, da vas vpišejo v naš tabor, saj je število prijav omejeno! Se vidimo julija.

Vaši Maja in Natalija

ZANIMIVI HOBIJI

Termin: 23. 7.-27. 7. 2007

Lokacija: povesod naokrog

Voditelji: Jure Pirc, dijak Gimnazije Ledina, Neža Bizjak, dijakinja Gimnazije Šiška, Branka Kohek, študentka biologije, Jure Kohek, dijak Gimnazije Šentvid

Za koga: 2. do 9. razred devetletke in osemletke v šolskem letu 2006/2007

Cena: 16 EUR

Pred nami so dolge poletne počitnice in z njimi kratkočasnica Zanimivi hobiji. Kot vsako leto smo vam tudi letos pripravili pester program, poln novih dogodivščin in odkritij.

In kaj vse bomo delali to poletje? Ogleдали si bomo veliko želvjo farmo in spoznali življenjski prostor teh starodavnih bitij.

Vas zanima, kako živali in ljudje živijo v Afriki? Skupaj z vami bomo odkrivali čudoviti, nevarni in divji svet črne celine.

Ste se kdaj vprašali, kaj se zgodi z odpadki, ki jih vržete v zabojnik za smeti? Odgovore bomo poiskali v Javnem podjetju Snaga d.o.o. in s prve roke izvedeli, kaj se zgodi z izpraznjenimi steklenicami, pločevinkami, plastenkami in ostalimi odpadki, ko zapustijo naša dvorišča.

Tudi letos se bomo z balonom dvignili visoko nad oblake in z velikih višav občudovali in se čudili majhnemu svetu tam spodaj.

Pridružite se nam, saj vas čaka nor teden, poln zabave in novih doživetij.

Branka, Jure, Jure in Neža

NORA FIZIKA

Termin: 30. 7.- 3. 8. 2007

Lokacija: igrišče ob Osnovni šoli Vodice, v primeru slabega vremena v prostorih OŠ Vodice

Oprema: športna oblačila, pokrivalo, krema za sončenje, rezervna majica

Voditeljci: Sandra Šuštar, dijakinja Srednje ekonomske šole, Eva Keržič, dijakinja Gimnazije Vič

Za koga: 2. do 4. razred devetletke ter 4. razred osemletke v šolskem letu 2006/2007

Cena: 15 EUR

Živijo, mali fiziki!

Leto je zopet naokrog in ponovno je tu najina Nora fizika. Kot vsako leto se bomo tudi letos pozabavali z različnimi igrami in poskusi, seveda pa ne bova pozabili na najbolj priljubljeno igro z vodnimi balončki.

Si želiš izdelati bombo z mehurčki ali slani vulkan?

Ste se že kdaj vprašali, koliko barv se skriva v črnem flomastru?

Če nam bo vreme dalo vsaj malo vetra, bomo izdelali vetrometer. Naučili te bomo izdelovati malo meduzo in ti razložili, kako lahko dvigneš svojega očka! Pridruži se nam in skupaj se bomo zabavali!

Eva in Sandra

6. redna seja občinskega sveta

14. 5. 2007

Alenka Jereb

Kot je razvidno iz programa, bomo vsem udeležencem popestrili proste poletne dni. Občina Vodice in voditelji kratkočasnic so se tudi letos potrudili za vas in vaše otroke.

Vse kratkočasnice potekajo med tednom, od ponedeljka do četrтка od 9. do 13. ure. Vsak petek pa skupaj z otroki za starše pripravimo zaključno srečanje, tako da kratkočasnica poteka v popoldanskem času med 13. in 17. uro. Kot vsako leto bo tudi letos za prevoz poskrbljeno. Otroci bodo tudi nezgodno zavarovani, vsak dan pa jih bo okoli enajste ure pričakala malica.

Starše prosimo, da prijavnino poravnajo vsaj teden dni pred začetkom posamezne kratkočasnice. Tako bomo lažje predvideli število udeležencev. Če se vaš otrok izbrane kratkočasnice ne more udeležiti, nas o tem čim prej obvestite, saj bo tako prosto mesto na voljo nekemu drugemu.

Uvedli smo omejitve 25-ih otrok na posamezno kratkočasnico, ker želimo s tem zagotoviti kakovost in varnost kratkočasnic. Izjema bodo Zanimivi hobiji, kjer bo na voljo 50 prostih mest (otroke bomo razdelili v dve starostni skupini).

Rok za prijavo je 29. junij oziroma do zapolnitve mest.

Učencem OŠ Vodice in Vrtca Vodice bomo v mesecu juniju razdelili zloženko s predstavitvijo posamezne kratkočasnice. Seveda bodo zloženke na voljo tudi na sedežu Občine Vodice. Na zadnji strani knjižice se bo nahajala tudi prijavnica, ki jo izpolnjeno pošljete na naslov: Občina Vodice, Kopitarjev trg 1, 1217 Vodice. Prijave sprejemamo izključno v pisni obliki, lahko pa nam jih posredujete tudi po faksu 01/833-26-30 ali jih vržete v poštni nabiralnik pred samo občinsko stavbo. Za vse dodatne informacije pokličite na tel. št. 01/833-26-10, Nina Bergant.

Voditelji kratkočasnic z velikim veseljem pričakujemo konec šole in začetek poletja ter ponovno snidenje z vami.

Sprejeti zaključni računi proračuna Občine Vodice za leto 2002, 2003 in 2004 - Sprememba cene zemeljskega plina ter storitev pomoči družinam na domu - Seznanitev z letnim poročilom JP Komunala Vodice za leto 2006 in seznanitev s predlogom pokritja izgube

Zaradi obsežnega dnevnega reda in pomembnosti obravnavane tematike se je tokratna seja zavlekla pozno v noč. Na predlog župana so svetniki s 14 glasovi za in enim proti potrdili nekoliko spremenjen dnevni red, kot je bil v prvotnem gradivu. Najprej so s 13 glasovi za potrdili spremembo maloprodajne cene zemeljskega plina pri Petrolplinu, ki se z do sedaj veljavnih 0,44 evrov spremeni na 0,41 evrov za m³ brez DDV-ja. Spremembo cene je pogojevala sprememba nabavne cene plina pri Geoplinu, nova cena pa velja od 1. 4. 2007. V nadaljevanju so soglasno sprejeli sklep o povišanju cene socialnovarstvene pomoči družini na domu, in sicer z 10,01 evra na 11,1 evra za učinkovito uro storitve, ki jo v naši občini izvaja Podjetje za življenjsko asistenco Zora plus d.o.o. Predlagano spremembo podjetje načrtuje zaradi predvidenega večanja števila strank, ki posledično narekuje tudi novo zaposlitev socialne oskrbovalke, ter zaradi rasti življenjskih stroškov. Še vedno bo 50 % cene subvencionirala Občina Vodice, tako da bo dejanska cena za uporabnika znašala 5,55 evra.

V nadaljevanju so obravnavali zaključne račune za leto 2002, 2003 in 2004, ki jih je predhodno v prvem branju obravnaval Nadzorni odbor. Najprej je župan Brane Podboršek spregovoril o vzrokih, zaradi katerih zaključni računi niso bili že sprejeti. Temu je sledila razprava, v kateri smo slišali podrobnejše obrazložitve in pojasnila posameznih svetnikov, zakaj ne bodo glasovali za sprejetje zaključnih računov. Po daljši razpravi je za zaključni račun 2002 glasovalo 11 svetnikov, za zaključna računa 2003 in 2004 pa osem svetnikov, dva sta bila proti.

Obravnavali so tudi nov Predlog Pravilnika o določitvi plačil za funkcionarje, člane organov občine in članov delovnih teles. Do sedaj veljavni pravilnik iz leta 1999 so morali spremeniti zaradi spremenjene zakonodaje. Z novim pravilnikom, za katerega je glasovalo osem svetnikov, eden je bil proti, bo članom občinskega sveta pripadalo letno maksimalno 12 % letne plače župana. Del plače za posamezni mesec se določi v skladu z opravljenim delom (od tega 50 % za pripravo in

udeležbo na sejah, 30 % za vodenje delovnega telesa in 20 % za sodelovanje v delovnem telesu). Tudi člani delovnih teles, ki niso člani občinskega sveta, so upravičeni do nagrade za vodenje oziroma sodelovanje v delovnem telesu. S tem pravilnikom se določa tudi plača podžupana in plačilo članom nadzornega odbora.

V zadnjem delu je direktor JP Komunala Vodice seznanil občinski svet z letnim poročilom za leto 2006. Podjetje ima v upravljanju vodovodno in kanalizacijsko omrežje, na katerem opravlja redno vzdrževanje ter vodi in realizira investicije. Po besedah direktorja Damjana Stanonika je zaradi dotrajanosti velike večine vodovodnega omrežja prišlo do strmega naraščanja napak na vodovodnem omrežju in s tem povečanja stroškov pri vzdrževanju vodovodnega sistema. Izkazan primanjkljaj nekaj več kot 8 mio SIT bo treba pokriti iz občinskega proračuna in je po Stanonikovih besedah rezultat premajhnih vlaganj v vodovodno omrežje v preteklih letih. Vse prisotne je seznanil tudi s predlogom ukrepov za izboljšanje poslovanja (pokritje nastale izgube s strani občinskega proračuna, uskladitev cene vode s stopnjo inflacije, povišanje cene vode v skladu z dejanskimi stroški, dokapitalizacija podjetja in vključitev javno-zasebnega partnerstva), o čemer bodo prav gotovo razpravljali še na naslednji seji. Pojavljala so se številna vprašanja, nekateri odgovori so bili pojasnjeni na seji sami, na druga pa bodo svetniki dobili pisne odgovore.

Sprejeli so tudi dva sklepa o ukinitvi javnega dobra (v Vodicach in Vesci) ter sklep o obvezni razlagi velikosti gradbene parcele. Po besedah Petra Lovšina je gradbena parcela za legalizacijo objekta lahko manjša od 300 m², če se gradbena parcela določi na nezazidanem stavbnem zemljišču, ki se nahaja v vaškem jedru ali na robu naselja. Seveda je morala ta parcela nastati pred 1. 1. 2003.

V točki "pobude in predlogi" so svetniki razpravljali o dokončanju in preplastitvi ceste s finim asfaltom na novo urejeni cesti Bukovica - Utik, o postavitvi info-table pri vodnjaku na Dobruši, o uporabi sejne sobe za delovanje občinskih delovnih teles in svetniških skupin ter delovanju vodne vrtine v Kuharjevem borštu.

II. redna seja sveta zavoda

24. 4. 2007

Alenka Jereb

Člani sveta zavoda soglasno sprejeli finančni načrt, potrdili predlog novo oblikovanih sodil za delitev skupnih stroškov med šolo in vrtcem ter bili seznanjeni z revizijskim poročilom

Osrednja točka tokratne seje je bila potrditev in sprejem finančnega načrta Javnega zavoda OŠ Vodice za leto 2007. Po besedah ravnateljice Ivane Bizjak je načrt usklajen z občinskim proračunom, upoštevane pa so tudi usmeritve in temeljna ekonomska izhodišča za pripravo proračuna. Načrtovano je 2.634.321,00 evrov prihodkov, ki jih bo pokrivalo Ministrstvo za šolstvo in šport, Občina Vodice in starši, manjši delež pa bodo pokrivali drugi uporabniki iz naslova najema telovadnice in učilnic. Odhodki so načrtovani v višini 2.633.500,00 evrov in so prikazani ločeno za vrtec in šolo v razmerju 1:2. Načrt je bil soglasno sprejet brez kakršnekoli razprave.

V nadaljevanju je računovodkinja Marjeta Hočevar predstavila nova sodila za delitev skupnih režijskih stroškov med vrtcem in osnovno šolo na postavkah: plačilni promet, varstvo pri delu, računovodske in odvetniške storitve, pisarniški material, uporaba spletnega portala ter gorivo, registracija in zavarovanje za kombi. Ti naj bi v vseh postavkah nastopali v razmerju 68 % šola, 28 % vrtec in 4 % kuhinja. Razmerje se spreminja le na postavki

varstva pri delu in uporabe kombija, kjer so deleži zaradi specifik nekoliko spremenjeni. Tudi predlog sodil je bil s strani članov zavoda soglasno potrjen.

Ravnateljica je člane zavoda seznanila tudi s poročilom o opravljeni notranji reviziji v OŠ Vodice, ki je bila opravljena od 9. do 17. januarja. Revizor je opravil revizijo na področju javnih naročil malih vrednosti, blagajne, osnovnih sredstev, podjemnih in avtorskih pogodb, plač ter napredovanja delavcev. Na osnovi opravljene revizije je priporočal več pozornosti nameniti področju javnih naročil ter hkrati s tem tudi notranji kontroli. Na drugih področjih ni bilo večjih pomanjkljivosti. Po besedah ravnateljice se postopek javnih naročil male vrednosti že izvaja v skladu z revizijskim poročilom.

V zadnji točki je tekla beseda predvsem o nakupu najnujnejših pripomočkov, ki so načrtovani in financirani s strani ustanoviteljice, tj. Občine Vodice. Po besedah ravnateljice bo najprej prišel na vrsto nakup kombija za prevoz otrok in kovinske omare za shranjevanje trajnih dokumentov.

Nudimo pomoč, nego in oskrbo na vaših domovih

Lan Pečjak, direktor
družbe Zora plus, d.o.o.

Spoštovane občanke in občani!

Vsakdo na svoji življenjski poti potrebuje pomoč, potreba po njej in njene oblike pa se skozi življenjsko obdobje človeka ves čas spreminjajo.

Podjetje Zora plus nudi vseživljenjsko asistenco na domu vsem, ki jo zaradi trenutnih ali trajnih življenjskih situacij nujno potrebujejo.

V občini Vodice sedaj že dobro leto delujemo kot koncesionar za pomoč, nego in oskrbo na vaših domovih. Naše storitve nudimo predvsem starejšim, njihovi odzivi na naše delo pa so zelo vzpodbudni. Mnogim pomagamo tako, da jim z našimi storitvami lajšamo vsakodnevne izzive.

Težko je, ko naenkrat ugotoviš, da z leti ne zmoreš opraviti vseh opravil, kot si jih do sedaj. Sprejeti dejstvo, da si odvisen od tuje pomoči, pa je najtežje. Osnovna opravila, ki so tako zelo intimna, kot je umivanje, preoblačenje, samostojno prehranjevanje ... sestavljajo naš vsakdan in jim v vsakdanjem življenju ne namenimo posebne pozornosti. Šele ob npr. nenadni bolezni, slabšemu zdravju, obnemoglosti, starosti ali invalidnosti ugotovimo, da so zelo pomembna, saj nam

dajejo občutek samostojnosti, vrednosti, živosti in svobode.

In kaj sledi? Nehote se pogosto začnejo porajati misli, da smo sedaj nepomemben del družbe in breme svojcem, da je naslednji naš korak selitev v dom, zavod. To so težki trenutki v našem življenju, a hkrati njegov sestavni del, ki v blažji ali težji obliki doletijo vsakogar izmed nas kot sestavni del starosti.

Vendar želimo, da se zavedate, da vaša življenjska situacija in možnosti niso tako omejene in neprijazne, kot se morda na prvi pogled zdijo.

Podjetje Zora plus s svojimi prijaznimi negovalkami in oskrbovalkami pride na vaš dom in vam pomaga pri vseh pomembnih opravilih. Omogočili vam bomo, da se boste z našo pomočjo še naprej dobro in varno počutili v svojem domu. Vašo nemoč lahko zaupate nam in skupaj bomo premagovali vse vsakodnevne ovire. Vaš preostali čas boste tako lahko neobremenjeno in zadovoljno še naprej preživljali s svojci in prijatelji.

V preteklem letu so vam naše negovalke nudile največ pomoči pri osebni higieni,

pripravi obrokov in čiščenju. Pri tem pa nikoli ne pozabimo na prijetno vzdušje, prijazno besedo in strokoven pristop. Zaradi splošnih podražitev življenjskih stroškov in s tem tudi stroškov dela ter materiala smo z mesecem junijem primorani nekoliko dvigniti cene naših storitev, in sicer za 0,54 evra na učinkovito uro storitve. Tako sedaj ura storitve za stranke, ki so upravičene pomoči na domu, znaša 5,55 evra, občina pa prispeva nadaljnjih 5,55 evra. Tistim strankam, pri katerih opravljamo po štiri ure storitev vsak dan, bomo priznali popust v višini 10%. Potreben dvig cen bo za nas še dodatni motivator, da se izkažemo in dokažemo, da smo vredni vašega zaupanja in tudi denarja. Pri Zori plus se ne bomo ustavili le pri negi in oskrbi na domu; ponujamo tudi varstvo in spremstvo otrok, v jeseni odpiramo dnevni center v Ljubljani in pripravljamo načrte za izgradnjo centra za starejše občane. Slednji bo konceptualno in vizijsko daleč stran od doma za ostarele, kot ga poznamo; filozofija ter vizija delovanja bosta usmerjeni k zagotavljanju preživljanja prijazne in aktivne starosti. Za vse informacije smo vam na voljo na tel.: 040 423 300 ali preko e-pošte: info@zoraplus.si

Ostajamo vaš zvesti sopotnik pri vsakodnevni življenjskih izzivih.

Zoraplus

Zora plus d.o.o., podjetje za življenjsko asistenco, nudi storitve na domu za mlade družine, starejše, bolne, invalide in druge osebe.

Pomagamo pri gospodinjskih, hišnih opravilih in osebni negi, nudimo druženje in spremstvo, varujemo otroke, jih spremljamo na popoldanske aktivnosti in domov, ...

STORIMO VSE, KAR POTREBUJETE, KAR NE ZMORETE ALI PA NE ŽELITE. Z NAMI SO VAŠI VSAKODNEVNI IZZIVI LAŽJI. VAŠA VSEŽIVLJENJSKA ASISTENCA JE ZORA PLUS.

Za nadaljnje informacije nas lahko pokličete na tel.: 040 423300

ali pišete na info@zoraplus.si

www.zoraplus.si

Obisk madžarske folklorne skupine iz Bekešvara

Alenka Jereb

Že drugič zapovrstjo so imeli naši malčki, ki obiskujejo vrtec, in osnovnošolci priložnost spoznati ljudske običaje in navade ob različnih opravilih. Medtem ko so v zgodnjih pomladanskih dneh kmečka opravila prikazali vodiški upokojenci, so jih zadnji teden v aprilu razveselili madžarski otroci.

Dobro uro je trajal folklorni nastop madžarske otroške in mladinske skupine, ki jo sestavlja 18 plesalcev in plesalk. Dekleta v pisanih, modrih oblekah, prepasane s predpasniki, in fantje v tipični madžarski narodni noši so predstavili pastirske plese in običaje naših severovzhodnih sosedov. Ubrano petje in uigran ples deklet in fantov je pričaral in obujal res zanimiv svet naših prednikov, ki so se na paši kratkočasili z različnimi igrami in plesi ter s petjem obudili običaje. Skupino je spremljalo še pet glasbenikov

na godalih, ki so nastopu dodali še poseben pečat, mladim folkloristom pa narekovali ritem plesa in gibanja po prireditvenem prostoru v šolski telovadnici. Otroci in učitelji smo z zanimanjem spremljali njihov nastop in ga na koncu nagradili z gromkim aplavzom.

Tudi na tak zabaven način lahko učenci bolj neposredno spoznavajo življenje naših prednikov in njihovih sosedov. Morda bomo v naslednjem šolskem letu spoznali kulturno dediščino še preostalih naših sosedov - pustimo se presenetiti!

Naši otroci, naše bogastvo

Hedvika Rosulnik

Šolsko leto se izteka, v vrtcu pa se že pripravljamo na naslednjega. Tako se je v mesecu maju v vrtcu Škratka Svita sestala komisija za sprejem otrok v vrtec, kajti vlog je bilo več kot pa prostih mest. Skladno s pravilnikom so imeli prednost pri sprejemu v vrtec otroci s prebivališčem v občini Vodice.

Iz vrtca Vodice odhaja v šolo 22 otrok, iz vrtca Skaručna šest, iz vrtca Utik pa pet otrok. Za vrtec Škratka Svita je bilo oddanih 63 vlog, za vrtec Skaručna 13 in za vrtec Utik tri vloge. Največ staršev želi vključiti otroke v centralni vrtec, najmanj zanimanja pa je za vrtec Utik, saj tudi starši z bivališčem v Bukovici in Utiku želijo vključevati otroke v centralni vrtec

v Vodichah. Da smo večini otrok z bivališčem v občini Vodice omogočili vstop v vrtec, je gospod župan odobril odprtje novega oddelka v centralnem vrtcu. V septembru bomo tako v Vrtec Škratka Svita Vodice sprejeli 25 otrok prve starostne stopnje (od 1. do 3. leta) in 10 otrok druge starostne stopnje (od 3. do 6. leta). V vrtec Utik se bo vključilo šest novincev druge starostne stopnje, v vrtec Skaručna pa osem otrok prve starostne stopnje in trije otroci druge starostne stopnje. Komisija je glede na bivališče preusmerila tri otroke iz centralnega vrtca v vrtec Utik, enega pa v vrtec Skaručna. Tako bo s 1. septembrom polno zasedenih vseh 11 oddelkov vrtca, v vrtec Škratka Svita pa bodo predvidoma vključeni 203 otroci.

Komisija je oblikovala čakalno-prioritetno listo, na kateri je 22 otrok. Na listi je kar 13 otrok, rojenih leta 2007, ki bi potrebovali vključitev v vrtec z mesecem januarjem, februarjem ali marcem 2008 - takrat se namreč staršem izteče porodniški dopust. Ker je teh otrok dovolj za polno skupino, se bo v okviru danih možnosti z ustanoviteljem iskala možnost za rešitev. Ostali otroci na čakalni listi se priseljujejo v občino, oz. so iz drugih občin.

Otroci so velika sreča, ljubezen, radost in veselje, prinašajo pa tudi odgovornost, skrb in stroške - tako staršem kot tudi Občini, ki je ustanoviteljica vrtca. Koliko stanejo otroci, starši dobro vedo, manj poznan pa je sistem financiranja predšolske vzgoje, kljub številnim polemikam, ki v zadnjem času potekajo v javnosti v številnih medijih. Skupna ugotovitev različnih raziskav je, da je program predšolske vzgoje, ki se izvaja v javnih vrtcih, kakovosten, vendar drag, tako za starše kot tudi za občine, ki so po zakonu dolžne financirati investicije, zagotavljati sredstva za investicijsko vzdrževanje in opremo, sredstva za pokrivanje stroškov, ki niso všteti v ceno programa, nadstandardne dejavnosti ter stroške, ki so opredeljeni v pogodbi

med ustanoviteljem in zavodom. Vrtec oblikuje ceno po Pravilniku za oblikovanje cen programov v vrtcih, ki izvajajo javno službo. Kot elementi za oblikovanje cene se upoštevajo stroški dela, stroški materiala, storitev in živil za otroke. Cene so oblikovane za različne vrste oddelkov, saj se oddelki razlikujejo po številu vključenih otrok ter sočasni prisotnosti vzgojiteljice in pomočnice, zato so najvišje cene v oddelkih prve starostne stopnje. Ceno programa krijejo starši in Občina. Plačilo staršev določi Občina na podlagi lestvice, ki starše razvršča v plačilne razrede ob upoštevanju bruto mesečnega dohodka na družinskega člana v primerjavi s povprečno bruto plačo na zaposlenega v RS in upoštevanju premoženja družine. V posameznem plačilnem razredu plačajo starši določen odstotek cene programa, največ 80 %, kar je polno plačilo. Občina lahko pri določitvi plačila upošteva tudi druga dejstva in okoliščine ter določi višje oz. nižje plačilo. Če je v vrtec vključen več kot en otrok iz družine, starši za starejše otroke plačajo za en razred nižjo ceno. Starši, ki prejema denarno socialno pomoč, so plačila oproščeni. Starši uveljavljajo znižano plačilo z vlogo, ki jo oddajo na občini stalnega bivališča. Staršem, ki vloge ne oddajo in ne uveljavljajo znižanega plačila, vrtec izstavi račun v višini polnega plačila. Kljub temu da so vlagatelji - starši, materialno in kazensko odgovorni za resničnost podatkov, ki jih navedejo v vlogi, nekateri spretno izkoristijo luknje v zakonih. Tako nekateri plačajo malo, premalo, drugi veliko, glede na dohodke. Ministrstvo za šolstvo in šport je bilo s strani občin, Računskega sodišča in staršev opozorjeno na različne nepravilnosti. Te naj bi se odpravile pri sprejemanju nove, dopolnjene, spremenjene zakonodaje. Večji del bremena tako ostaja občinam. Država in ministrstvo si prizadevata sistem poceniti - vendar kako, na škodo koga. Stroka zagovarja doseženi standard in kakovost, starši želijo kakovostno predšolsko vzgojo, občine pa nimajo dovolj

sredstev ... Delovanje vrtca v lokalni skupnosti je v veliki meri odvisno prav od posluha župana oz. občine ustanoviteljice. Do sedaj nam je uspevalo - dobili smo nov vrtec, deležni smo bili posluha in naklonjenosti, potrebe pa so čedalje večje, tudi v naši občini. Spreminjajo se razmere v družbi, babice so delavno aktivne, delovna doba se podaljšuje, potrebe po varstvu najmlajših pa kljub nizki nataliteti rastejo. Kje je rešitev? Več otrok v skupini, manj prostora, manj izobražen kader ali pa bi moral priskočiti na pomoč tretji - država, ki ima polna usta o otrocih, mladih družinah. Varčevati - kje, pri otrocih? Mi vemo, da delamo dobro, da je naše delo zelo odgovorno, da nas družine potrebujejo. Vemo, da je vrtec drag ob sedanji organiziranosti, tako za starše kot za lokalno skupnost. Vsi smo odvisni od zakonodaje, na lokalni ravni pa od razpoložljivih občinskih sredstev, naklonjenosti župana ter potreb in zaupanja staršev. Zato smo še toliko bolj veseli pozitivnih odzivov.

Vsi starejši otroci našega vrtca so se lahko udeležili preventivnega programa Kolesarčki, kjer so se preizkusili v vožnji s štirikolesniki po prometnem poligonu. Izvedbo so nam omogočila podjetja iz naše občine. Pri urejanju okolice s travno rušo sta nam priskočila na pomoč Davor in Boris Pustovrh iz Skaručne, posaditi pa moramo še balkonske rože.

Medtem pa se otroci brezskrbno igrajo, rolajo z vzgojiteljicami, pripravljajo se na zaključne nastope, plavalni tečaj, izlete, obisk babic v vrtcu ... Otroštvo je neponovljivo, lepo, brezskrbno, najpomembnejše za vse življenje. Pomembno vlogo v otroštvu imajo tudi dedki in babice, ki smo jih na mednarodni dan družine povabili v vrtec. Z vnuki in vnukinjami so izdelovali punčke iz cunj. Prijetno srečanje smo zaključili s kavo, domačim pecivom in pogovorom o vlogi starih staršev, ki ga je v vrtcu Škratka Svita vodila psihologinja Marja Strojín.

Veliko odgovornost za najmlajše nosimo odrasli: starši, delavci v vrtcu, župan, občina in država.

Vodiški upokojenci ne mirujejo

 DU Vodice
Francka Rozman

"Prišla bo pomlad, čakal bi jo rad, da bi zdrav, vesel, lepe pesmi pel, to me veseli ...," tako poje ljudska pesem in opeva lep, zelen in cvetoč letni čas, ki nas vse prebudi in vzradosti. Zjutraj nas prebudijo ptički, sonce že zgodaj pokuka v sobo in prebudi zaspance, da morajo vstati.

Ta letni čas vzpodbudi tudi delovanje društev upokojencev. Začne se kolesarjenje, pohodi in izleti.

Vodiški upokojenci sploh niso spali, saj se je nenehno nekaj dogajalo. Že v marcu so sodelovali na kmečkem prazniku v Medvodah z recitacijo Železne ceste in prikazom kmečkih opravil s petjem. Lepi sončni dnevi so vabili na kolo in prvo kolesarjenje okoli Šmarne gore je bilo uspešno. Udeležilo se ga je preko dvajset članov. Na pobudo Jožeta, vodje kolesarjenja, smo imeli skoraj vsi kolesarske čelade, ki jih je delno financiralo tudi društvo. Drugega kolesarjenja skozi vasi Voglje, Prebačevo, Valburgo in nazaj v Vodice se je udeležilo več kot trideset kolesarjev. Bili so še bolj zanimivi, saj so nosili enotne majice z napisom sponzorjev: Bilban d.o.o. - servis in prodaja kopirnih strojev, Kuhta d.o.o. -

nadaljevanje na strani 17!

Pomladni čas prinaša številne tegobe tudi našim otrokom

 Alenka Jereb

Naša tokratna gostja je pediatriinja Vlasta Kunaver, ki se je pred šestnajstimi leti preselila v Vodice. Zaposlena je v zdravstvenem domu v Kamniku, trenutno pa opravlja specializacijo v Pediatrični kliniki v Ljubljani. V vsako družino prinese rojstvo otroka veselje, pričakovanje, radost, včasih pa tudi skrbi. Prav gotovo smo starši najbolj zaskrbljeni, ko otrok zboli, in takrat poiščemo pomoč pri zdravniku pediatru. Poiščemo jo tudi ob pojavu različnih alergij in drugih nevšečnosti, ki jih prinašajo tople pomladi. Prosili smo jo, da nam pomaga z nasveti, kako prepoznati določene težave in kdaj poiskati ustrezno pomoč.

V najinem začetnem pogovoru ste omenili, da vas čakata še dve leti specializacije in da že odštevate čas, da se boste ponovno vrnili na delo v zdravstveni dom. Čemu?

Zelo rada delam neposredno z otroki. V našo ambulanto prihajajo tako dojenčki kot tudi predšolska in šolska mladina ter študenti. Seveda nas najpogosteje obiskujejo starši dojenčkov - ti radi prihajajo v ordinacijo, veliko sprašujejo, pojavlja se veliko vprašanj, na katera želijo ustrezne odgovore. Zelo so motivirani, kasneje v šolskem obdobju pa opažam, da veliko hitreje določene težave spregledajo, pa ne zaradi tega, ker takrat otrok ne bi imeli tako radi, ampak nehote včasih določene stvari pripišemo lenobi ali pa temu, da se otrok hoče izogniti dolžnostim. V šolskih letih morda premalo posluha posvečamo tem otrokovim težavam. Pri mladostnikih je stresnih težav še več. Pri otrocih ni nič drugače kot pri odraslih in to že kar od dojenčka naprej. Tam, kjer je doma več stresa, so tudi dojenčki, ki imajo več težav, težje se umirijo, manj spijo, več jokajo, imajo več krčev, in to se nadaljuje v naslednjih letih. Včasih se otrokom odreka pravica do glavobolov, ki so posledica stresa.

Kako pogoste so te tegobe pri naši šolajoči se mladini?

Preden sem začela delati z otroki, nisem niti v sanjah verjela, koliko je teh tegob. Od glavobolov, trebušnih težav, vnetja želodčne sluznice ... Stres je del vsakdanjega življenja. Ne bi rekla, da je kriv samo šolski sistem, k temu pripomoremo tudi starši s svojimi zahtevami. Če so pričakovanja staršev večja od sposobnosti otrok, se te

težave še stopnjujejo. Vsak si želi pridnega otroka in lepe ocene, če pa je otrok povrh še perfekcionista, potem še sam pristavi svoj lonček zraven. Včasih pa se zgodi, da je otroku popolnoma vseeno in zato starši

Stres je del vsakdanjega življenja. Ne bi rekla, da je kriv samo šolski sistem, k temu pripomoremo tudi starši s svojimi zahtevami. Če so pričakovanja staršev večja od sposobnosti otrok, se te težave še stopnjujejo.

bolj pritiskajo nanj. Pomladi se te težave še stopnjujejo. Zdravniki pogosteje predpisujemo zdravila proti vnetju želodčne sluznice, zato je prav, da smo pozorni na te težave in da ne obsodimo prehitro otroka, da lenari.

Pomlad prinaša tudi druge zdravstvene težave. Maja se pogosteje pojavljajo najrazličnejše alergije. Kako jih prepoznamo?

Alergij je zelo veliko, zato pravimo, da je to bolezen s tisoč obrazil. Z nagnjenostjo k alergijam se rodimo in umremo. Lahko se zgodi, da težav sploh ne bomo imeli, pri nekaterih pa pride do tega, kar poimenujemo alergologiji alergijski marš. Pri majhnem otroku se začne s težavami s kožo, imajo velikokrat težave s prebavo, krče, driske. V mlajših predšolskih letih se pogosteje pojavlja bronhitisi, v osnovnošolskem

Spomladi se pojavljajo pogoste alergijske težave, ki prizadenejo predvsem zgornja dihala in predstavljajo obliko alergijskega rinitisa. Povezane so s cvetenjem - s pelodi dreves, trav, plevelov.

obdobju se pri teh otrocih pojavlja prava astma, v mladostniškem obdobju pa prehaja v alergijski nahod. V odraslem obdobju se spet vrnejo težave astme in prebave.

Jih včasih ni toliko bilo ali se o tem ni toliko govorilo?

Verjetno drži oboje; tovrstnim težavam se je posvečalo manj pozornosti, velika verjetnost pa je tudi, da jih je bilo manj. V modernem svetu alergije strahovito naraščajo. V državah zahodne Evrope, je med otroci približno 20 odstotkov alergikov, čemur se mi hitro približujemo, kar pomeni, da je vsak peti otrok alergik.

Je alergija tudi gensko pogojena?

Vsekakor. Če ima eden od staršev alergijo, ima tudi otrok 40 odstotkov možnosti, da bo tudi on alergičen, če pa sta k temu nagnjena oba starša, pa je verjetnost pri otrocih med 60 in 70 odstotki. Govorimo o nagnjenosti, v kolikšni meri se bodo težave pojavljale, pa je drugo vprašanje.

Spomladi se zelo pogosto pojavlja seneni nahod.

Spomladi se pojavljajo pogoste alergijske težave, ki prizadenejo predvsem zgornja dihala in predstavljajo obliko alergijskega rinitisa. Povezane so s cvetenjem - s pelodi dreves, trav, plevelov. Letos so te težave še pogostejše, saj k temu prispevajo lepi sončni dnevi, ki so tudi vetrovni. V takih primerih se pelodom ne moremo izogniti. Takrat morajo alergiki uporabljati zdravila, ki jim ublažijo težave.

Pogosto se dogaja, da naš otrok dalj časa pokašljuje, srbijo ga oči ... Kako prepoznamo to vrstne težave in kdaj se odpravimo po pomoč?

To je zelo dobro in koristno vprašanje. Te stvari so zelo pogosto spregledane. Pogosto prihajajo otroci, pa tudi odrasli, ki pripovedujejo, da so že dva meseca prehlajeni. Takoj nam je jasno, da noben prehlad ne traja dva meseca. Prehlad traja tri do pet dni oziroma en teden. Kasneje se je vedno treba vprašati, ali nas ne pesti drugačna težava. Če otroku dva meseca teče iz nosu, moramo posumiti, da gre za neko vrsto preobčutljivost. Če se to pojavlja v zimskem času, posumimo na pršice in hišni prah, če pa se pojavlja bolj v spomladanskem času, pa lahko posumimo na alergijo na pelode. Pozorni pa morajo biti tudi tisti starši, katerih otroci pogosto in dolgotrajno kašljajo. Kašeljn najpogosteje traja dva do štiri tedne. Če pa se najpogosteje pojavlja ponoči in ob naporih, ko ni drugih bolezenskih znakov, takrat pa moramo biti bolj pozorni. Najbolj moramo biti pozorni na otroke, ki se ob igrah z vrstniki pogosto utrudijo, zato pogosto počivajo. Starši jih etiketirajo kot pridne in mirne otroke, žal pa se za temi težavami lahko skriva kar težka astma. Tak otrok igro prekine, ker je preutrujen in ker ne more dihati. Tu bi zlasti rada pohvalila učitelje, ki pogosto prej opazijo, da v primerjavi z ostalimi otroki ta otrok ne zmore opraviti določenih nalog in je prevečkrat preutrujen.

Če otroku dva meseca teče iz nosu, moramo posumiti, da gre za neko vrsto preobčutljivost. Če se to pojavlja v zimskem času, posumimo na pršice in hišni prah, če pa se pojavlja bolj v spomladanskem času, pa lahko posumimo na alergijo na pelode.

Kako ukrepati, če je otrok preobčutljiv na hišni prah in pršice?

Pršica je ena izmed "domačih živali", ki se ji ne moremo popolnoma izogniti. Živi v vsem tekstilu, ki je v človeški bližini - tako v oblekah, posteljnini, zavesah, oblaženem pohištvu, talnih oblogah ... Ne moremo se jim popolnoma izogniti, lahko pa zmanjšamo njihovo število oziroma koncentracijo alergenov. Odstraniti moramo ves nepotreben tekstil; od okrasnih blazin do kopice plišastih igrač, gore otroške garderobe, ki jo imamo spravljeno v omarah. Premislimo, kaj nujno potrebujemo in tisto pravilno vzdržujemo in čistimo. Plišaste igrače lahko damo prek noči v zamrzovalnik, saj mraz tudi uniči pršice. Naj ima otrok alergik ob sebi le eno ali dve najljubši plišasti igrački. Prav je, da prah brišemo z vlažno krpo ter uporabljamo sesalnike z vodo. Iz prostora, kjer otrok spi, odstranimo vso garderobo, ki je otrok trenutno ne potrebuje in jo spravimo v vakumske vreče.

Verjetno se je veliko težje izogniti težavam ob preobčutljivosti na pelode?

To vsekakor drži. Trave in pleveli cvetijo neodvisno od naše volje. Tistim, ki imajo zelo hude oblike težav, odsvetujemo sprehode in priporočamo omejeno gibanje na prostem, koliko se le da, predvsem takrat, ko so koncentracije pelodov največje. Na internetnih straneh Hidrometeorološkega zavoda Slovenije lahko najdemo podatke o obremenitvi zraka s pelodi. Prostore zračimo v tistih dnevnih časih, ko so koncentracije manjše, to je v zgodnjem jutru, ko je najmanj vetrov.

Vsaka vrsta alergij potrebuje tudi posebno zdravljenje z ustreznimi zdravili. Imajo ta kakšne posebne stranske učinke?

Zdravil je veliko. Eni so antihistaminiki - to je skupina zdravil proti alergijam, ki nimajo posebnih stranskih učinkov in tudi ne vplivajo na otrokovo rast. Neprijetna lastnost tovrstnih starejših zdravil je bila ta, da so povzročala zaspanost. Sedanja tega ne povzročajo več in tudi delovanje je zelo hitro, tako da začnejo delovati v pol do ene ure, zato jih imenujemo tudi urgentna zdravila. Včasih so morali preventivno uporabljati zdravila tudi do tri tedne pred pojavom intenzivnega cvetenja.

Se težave alergikov s starostjo stopnjujejo ali ne?

Včasih so manjše, spet drugič večje, nikakor pa to ni odvisno od starosti. Razlog

ni prav dobro poznan. Kakšno leto jo bo lahko nekdo odnesel skoraj brez večjih težav, spet drugo leto so težave neznosne. Tudi odrasli večkrat potožijo, da je tisto leto, ko je v zraku več pelodov, tudi težav več. Ljudje smrkajo, se solzijo, imajo otekle oči, nekateri so v tem času tudi nezmožni za delo. Znale so tudi nekatere druge trditve; slišala sem, da v naravi obstajajo določena nihanja oziroma

Starši bi morali otroke navaditi, da so čim več zunaj na svežem zraku, ki ga je tu na podeželju dovolj. Zavedati bi se morali, da mora otrok ne glede na vreme vsaj za nekaj časa zapustiti zaprte prostore. Otroka moramo primerno obleči in obuti in se z njim odpraviti na sprehod tudi v deževnem vremenu.

valovanja. Po deževnih sezonah rastline kompenzirajo tako, da v naslednjih sezonah zelo obilno cvetijo in proizvedejo zelo veliko cvetnega prahu. Ne vem pa, če to natančno drži. Mislim, da so težave odvisne predvsem od posameznikovega življenjskega stila gibanja, prehranjevanja oziroma skrbi za zdrav način življenja.

Dotakniva se še gibalnih navad naših otrok in mladostnikov. So te dobre, slabe? Kako jih ocenjujete?

Tukaj obstaja prepad med stvarnostjo in ideali. Današnji način življenja nas je malo zavedel. Včasih so ljudje hodili peš, ker niso imeli prevoznih sredstev, otroci so zelo veliko tekali in plezali vsepovsod, ker druge zabave ni bilo. Danes se zabubijo pred računalnik ali pa gledajo španske nadaljevanke. Vsi vemo, da bi se tudi odrasli morali več gibati - morali bi se vsaj sprehajati, če že ne teči in kolesariti, v praksi pa to vse premalokrat izvedemo. Starši bi morali otroke navaditi, da so čim več zunaj na svežem zraku, ki ga je tu na podeželju dovolj. Zavedati bi se morali, da

mora otrok ne glede na vreme vsaj za nekaj časa zapustiti zaprte prostore. Otroka moramo primerno obleči in obuti in se z njim odpraviti na sprehod tudi v deževnem vremenu. Nič ni narobe, če se otroci igrajo tudi v zimskem času ali v deževnem vremenu na prostem. Prav gotovo nam bodo hvaležni.

Kako pa je s prehranjevalnimi navadami?

Tudi s hrano je enako. Pred dvajsetimi leti so ljudje jedli za večerjo polento in mleko, danes pa si postrežemo s salamo in kruhom, za posladek pa še tri čokoladne bonbone, ki jih poplaknemo z gazirano pijačo. Danes moraš biti kar zaveden, da iz trgovine ne prideš z različnimi pregrehami, ki nas lahko premamijo. Vsi to vemo in vsi to delamo. Potrebno se je do neke mere omejiti, veliko pa naredimo že samo s tem, da zavedno in načrtno segamo po bolj kakovostni hrani. Veliko je že to, da pripravljamo hrano doma in da ne ubiramo lažje bližnjice, ki nam jih nudijo z na hitro pripravljeno hrano. Zelo dobro bi bilo, da bi se vsi zavedali, kakšno hrano postavimo na krožnik. Tudi krožnik z mesnimi cmoki in paradižnikovo omako ni nič boljši kot hitro pripravljeni hamburgerji v lokalih s hitro prehrano.

Predvsem je pomemben zgled, ki ga dajemo starši. Treba se je zavedati, da si otroci sami ne kupujejo hrane, temveč jo

Predvsem je pomemben zgled, ki ga dajemo starši. Treba se je zavedati, da si otroci sami ne kupujejo hrane, temveč jo mi prinesemo iz trgovine. Kar jemo mi, jejo tudi naši otroci, zato se včasih po krivici hudujemo nanje.

Zasledimo otroke z anoreksijo ali z motnjami prenehanja in stradanja. Težava je v tem, da se te motnje selijo na vedno mlajše otroke. Z njimi se ne spopadajo samo dekleta, temveč tudi fantje.

mi prinesemo iz trgovine. Kar jemo mi, jejo tudi naši otroci, zato se včasih po krivici hudujemo nanje.

Se v slovenske ambulante po pomoč zatekajo tudi starši in otroci z motnjami hranjenja?

Prav gotovo so to hude težave, zato otrok potrebuje nujno pomoč strokovnjaka. Največja nevarnost je, da te tegobe okolica prepozno opazi, samo zdravljenje pa je dolgotrajno. Zasledimo otroke z anoreksijo ali z motnjami prenehanja in stradanja. Težava je v tem, da se te motnje selijo na vedno mlajše otroke. Z njimi se ne spopadajo samo dekleta, temveč tudi fantje. Ena izmed težav je tudi prekomerna telesna teža. Včasih, ko staršem skupaj z otroki svetujem o pravilnem načinu prehranjevanja, me najbolj zbodejo besede, češ le poslušaj, kaj je rekla zdravnica, kaj in kako se moraš prehranjevati. Devet in deset let star otrok si ne kupuje hrane sam, kupujemo mu jo odrasli, zato jedo tisto, kar je pri hiši. Ljudje moramo tudi v prehrani dajati zgled svojim otrokom.

Prihaja čas poletja. Vremenoslovci napovedujejo vedno toplejša obdobja, zato bomo morali dobro poskrbeti tudi za našo zaščito pred vročimi sončnimi žarki. Kako?

Predvsem se je treba izogibati vročim sončnim žarkom. Primerno se moramo obleči, omejiti gibanje v poznih

dopoldanskih in zgodnjih popoldanskih urah. Majhne otroke najbolj učinkovito zavarujemo z lahkimi oblačili, ki jih lahko nosijo tudi na plaži in v vodi. Poskrbimo za zaščito s kremami z zaščitnim faktorjem, zlasti pri tistih osebah, ki imajo bolj občutljivo kožo. Seveda se pri nekaterih pojavlja večja občutljivost na sonce, ki jo zaznamo v obliki srbeče kože. Nekateri so občutljivi tudi na zaščitne kreme z visokimi faktorji. Tudi kreme z zelo visokimi faktorji ne morejo popolnoma preprečiti škodljivega delovanja močnih sončnih žarkov. Vsekakor se z majhnim otrokom izognimo opoldanskemu soncu. Otrokom je treba ob vročih sončnih dneh ponuditi dovolj tekočine, najbolje vodo.

Otrokom je treba ob vročih sončnih dneh ponuditi dovolj tekočine, najbolje vodo.

Pred soncem moramo zaščititi tudi naše oči. Odrasli si jih zelo radi zaščitimo, mlajši otroci pa sončnih očal praviloma ne uporabljajo, čeprav bi jim tudi koristila.

Majhne otroke najbolj učinkovito zavarujemo z lahkimi oblačili, ki jih lahko nosijo tudi na plaži in v vodi. Poskrbimo za zaščito s kremami z zaščitnim faktorjem, zlasti pri tistih osebah, ki imajo bolj občutljivo kožo.

Za konec najinega pogovora pa še nekaj besed o slovenskem zdravstvu.

Prav gotovo je stanje povsod enako. Medicinskega osebja je premalo, posledično s tem pa na enega zdravnika pride več bolnikov. Tudi sama bi vsekakor več časa želela posvetiti pacientom, se z njimi pogovoriti o njihovih tegobah, vendar nam to ne dopuščajo možnosti. Vemo, kakšne zahteve postavljajo zavarovalnice, tako pri nas kot tudi drugod v evropskem prostoru. Tako pa delamo po svojih najboljših močeh.

Hvala za pogovor in še kdaj dobrodošli z vašimi nasveti.

nadaljevanje s strani 13!

gostilnica Mak, Pekarna prest Jagodic in Občina Vodice.

Prvega pohoda se nismo udeležili, ker je ravno takrat potekala čistilna akcija. V začetku maja smo uspešno izvedli pohod na Dobeno. Polni dobre volje smo uživali lep pomladni dan.

Prvi letošnji štiridnevni izlet je bil v Medžugorje, Mostar in Sarajevo. Najprej smo obiskali Medžugorje. To je vas in fara v hercegovskem kršu. Že ime pove, da leži med gorami. To je zahodni del Hercegovine, okoli 30 km južno do jugozahodno od Mostarja. Čeprav ni ravnina, daje vtis nekakšne visoke planote. Obrobje pokriva krš in kamenje, poraslo z zanikrnim rastlinjem, večjih dreves je malo, na tem območju pa je tudi malo padavin. Predel okoli župnijske cerkve je lepa in rodovitna ravnina, ki je vsa obdelana. Na njivah goje večinoma vinsko trto in tobak. Iz male vasi se je po prikazovanjih Marije razvilo lepo in veliko mesto.

"Medžugorje vas vabi, ker vas želi popeljati v nove čase, ne pa, ker bi bilo to eno izmed svetišč. Vabi vas, da bi do kraja odprli srce ljubezni in bi bilo to srce pripravljeno na prihodnje dogodke - ne samo tukaj, ampak v vsem človeštvu. Sporočila in skrivnosti, o katerih govore vidci, se nanašajo na vse človeštvo," je nekaj misli Tomislava Vlašiča iz pridige, ki jo je imel na peto obletnico prikazovanj. Za vse tiste, ki ne veste, po čem je znano Medžugorje, naj pojasnim, da je to kraj, kjer se je junija leta 1981 prikazala Marija preprostim mladim ljudem kot Kraljica miru. Od takrat tja romajo ljudje z vsega sveta.

V sončnem popoldnevu smo se povzpeli na Crnico, kjer naj bi se Marija prvič prikazala. Tam danes stoji lep Marijin kip, okoli njega pa se v tišini in zamaknjenosti zbirajo ljudje. Tako smo se obnašali tudi mi. Naslednji dan smo se odpravili na višji Križevac. Na vrhu so farani že leta 1933 postavili 12 m visok betonski križ. Vse potrebno gradivo so znosili na vrh na svojih ramenih, kajti do tja ne vodi nobena široka pot, ampak pot, ki je bolj podobna kozji stezi. Ob njej so postavili tudi križev pot. Zapustili smo Medžugorje in se odpeljali proti Mostarju. To je gospodarsko in kulturno središče Hercegovine na obeh bregovih reke Neretve. Med vojno je bil leta 1993 porušen znameniti Stari most, ki so ga zgradili že leta 1566. Obnovili so ga po natančnih študijah prvotnega, z njega pa spet skačejo mladci v globino, kot so s starega mostu. Nato smo si ogledali še staro turško hišo, se oblekli v njihovo nošo in se sprehodili po "kojundžiluku". Tu smo

se odžejali, si privoščili turško kavo in nakupili nekaj spominkov. Na poti proti Sarajevu smo se ustavili ob porušnem mostu (danes je to kopija) na reki Neretvi.

V muzeju smo se seznanili z dogajanjem med 2. svetovno vojno in slišali o znameniti "bitki za ranjence", ko so partizani s pomočjo zasilne brvi rešili preko 4000 ranjencev. Po namestitvi v hotelu smo se odpravili na sprehod na Baščaršijo. Sarajevo je glavno mesto Bosne in Hercegovine. Še vedno se na vsakem koraku vidijo sledovi vojne. Med uničenimi stavbami se že bohotijo nove, moderne zgradbe, marsikje pa bode v oči množica belih in črnih spomenikov, ki še vedno opominjajo. Ogledali smo si Begovo džamijo, se sprehodili po zanimivih ulicah in se odpeljali do tunela pri sarajevskem letališču. Tunel so zgradili pod letališko pisto z namenom, da so lahko oskrbovali obkoljeno mesto in se povezali z zunanjim svetom. Pot nas je vodila do Ilidže, kjer izvira reka Bosna. S kočijami smo se odpeljali do parka in si ogledali izvir "Vrelo Bosne". Na Jahorini smo obudili spomine na Olimpijske igre leta 1984. Poleg porušenih in zanemarjenih objektov gradijo nove, sodobne komplekse. Čeprav utrujeni, pa po obilni večerji še nismo zaspali, saj nas je neutrudna Tonetova skupina zabavala s kvizom. Vsak pravilen odgovor je prinesel darilo. Naslednji dan smo se po daljših postankih dobre volje vrnili domov.

Izleti z vodiškimi upokojenci so vedno nekaj izrednega. Skupina, zbrana okoli Toneta, ves čas skrbi za odlično razpoloženje na avtobusu, pa tudi pozneje. Na postajališčih se vesela družina zbere okoli mize, na kateri je polno dobrot, ki so jih napekli udeleženci izleta. Tudi za žejo je poskrbljeno.

Pevska skupina, recitatorja v narodni noši in lajnar Vinko smo gostom v hotelu Delfin v Izoli pripravili zabaven večer. To ni samohvala. Povabili so nas, da v septembru spet nastopimo za takratne goste.

Če ste prebrali do konca, se gotovo strinjate, da upokojenci res ne mirujemo.

Občni zbor MePZ Biser

Stanka Kert

Na občnem zboru smo se zbrali na lep petkov večer v prostorih dvorane na Skaručni.

Prisotni smo bili skoraj vsi člani, razen tistih, ki jim je bolezen preprečila udeležbo.

Po uvodnem pozdravu naše predsednice Mire Ločniškar se je pričel uradni del. Imenovano je bilo delovno predsedstvo. Za predsednika občnega zbora je bil imenovan Jože Podgoršek, ki je v nadaljevanju tudi vodil občni zbor. Prebral je dnevni red, s katerim smo se vsi strinjali. Določili smo še zapisnikarico in dva člana verifikacijske komisije.

Najprej je bilo podano Poročilo o delu društva za leto 2006. Imeli smo 53 pevskih vaj in 14 nastopov. Organizirali smo tri samostojne koncerte: Večer božično-novoletnih pesmi v začetku leta, Pomladno-poletni koncert v začetku meseca junija in Letni koncert konec novembra. Sodelovali smo še na prireditvah, ki so potekale v okviru Občine Vodice, pa tudi na prireditvah izven meja naše občine. Kot društvo smo se, kot vsako leto, udeležili tudi čistilne akcije v občini Vodice, pomagali pri organizaciji proslave in pogostitve ob dnevu državnosti, Karitasu pomagamo pri pripravi proslave Družina, ognjišče ljubezni. Vsekakor je bilo naše sodelovanje z Občino v preteklem letu uspešno.

Sledilo je finančno poročilo, ki je bilo zaradi odsotnosti naše blagajničarke malo bolj skopo. Sredstva, ki smo jih pridobili, smo tudi uspešno porabili. Upamo, da bomo tudi v letošnjem letu deležni finančne pomoči našega glavnega donatorja Občine Vodice. Istočasno se Občini tudi zahvaljujemo, prav tako pa tudi občinskemu svetu za izkazano podporo.

V nadaljevanju sta sledili poročili nadzornega odbora in častnega razsodišča. Ugotovljeno je bilo, da nimata pripomb na delo upravnega odbora društva in ostalih članov zbora.

Plan dela za leto 2007 nam je podala naša zborovodkinja Špela. V tem letu nas čaka veliko dela. Poleg sodelovanja na občinskih prireditvah bomo del programa ponovili tudi na gostovanjih v Litiji, Šmartnem v Tuhinju in podobnih

gostovanjih. Sami bomo posneli nekaj pesmi, nekaj pa z godbo. Zaradi tega bomo morali še izboljšati pevske tehnike. K temu pa pripomorejo le upevalne vaje, ki pa se jim večkrat zaradi nenehnega zamujanja izognemo. Pridobili smo veliko novih moči, zato bo tudi program nekoliko težji, kot je bil lansko leto. Vendar pa smo z dobro voljo in medsebojnim sodelovanjem to sposobni doseči.

Po kratki razpravi smo sklenili, da obdržimo termin letnega koncerta v mesecu novembru. V letošnjem letu praznujemo 10. obletnico uradnega delovanja zbora, ki jo bomo praznovali v okviru našega letnega koncerta. Zato bo naš letošnji Letni koncert še posebej slovesen.

Nato sta prišla do besede tudi gosta, ki sta se odzvala na naše povabilo. Župan Brane Podboršek je poudaril, da zbor dobro sodeluje z Občino in si želi še nadaljnjega uspešnega sodelovanja. Poudaril je tudi, da je zadovoljen z delom društva, in nas pozval, da čimbolj sodelujemo tudi pri organizaciji prireditev. Prav tako pa je tudi predsednik Godbe Vodice, Boris Kubelj, potrdil dobro medsebojno sodelovanje obeh društev. Istočasno je predlagal, da sodelovanje okrepimo še z drugimi skupnimi projekti.

Na koncu so sledile zahvale gostoma za udeležbo in sodelovanje. Prav tako pa tudi vsem članom zbora, ki so kakorkoli prispevali k delovanju društva v preteklem letu. Posebna zahvala je bila izrečena tudi naši zborovodkinji Špeli za ves trud in napor, ki ga je vložila v napredek zbora.

Kot se za konec spodobi, je sledil še družabni del večera, ko smo se ob dobri hrani in pijači še poveselili in skupaj zapeli, kar se za pevski zbor spodobi.

**MePZ
BISER**

Vas vabi na
POMLADNO - POLETNI KONCERT

**V petek 8. junija 2007 ob 20. uri
v dvorani na Skaručni**

Gost večera:
vokalna skupina
CANTAMUS

Ostali sodelujoči:
**POZDRAV ŽUPANA
GODBA VODICE**

Vabljenil!

"Kadar mladost leto
preide z novimi cvetjeli,
zaper pridek, slovec,
praznovati ga s pejem."

Godba na praznik delovna

Vida Pirc

Prvi maj je mednarodni praznik dela, ki ga vsako leto praznujemo v večini držav sveta; redka izjema so ZDA, čeprav je izvirno praznovanje spomin na krvave delavske demonstracije v ameriškem Chicagu leta 1886. Zaradi političnega naboja, ki ga nosi praznik, je bil v zgodovini povod za mnoge proteste in demonstracije, kjer je nezadovoljno delavstvo želelo opozoriti na svoj vedno slabši status.

V preteklosti in tudi sedaj je pri nas praznik poznan predvsem po dela prostih dnevih, kurjenju kresov na predvečer praznika ter po obveznih budnicah v ranih urah na dan prvega maja. V bližini je najbolj obiskano kresovanje na Rožniku z obveznim kulturnim in zabavnim programom v počastitev praznika. V naši občini se množično kresovanje nekako ni prijelo, čeprav je bilo nekaj poskusov. Zato pa se lahko ponašamo z neprekinjeno večdesetletno tradicijo jutranje godbene budnice.

Marljivi godbeniki že vsaj mesec ali dva prej vadijo in pilijo koračnice, ki so železni repertuar jutranje budnice. Na dan praznika so ob šesti uri zbrani in

pripravljeni na naporno popotovanje po vseh vaseh naše občine. Jasno je, da ob šesti uri ne morejo biti v vseh vaseh naenkrat - začnejo v Vodich in nato po točno določenem razporedu in časovnih terminih obišejo in prebudijo vse občane.

Njihov trud je najbolje poplačan, če so ljudje zadovoljni. V glavnem jih povsod pričakajo z navdušenjem in jih, kot se spodobi, postrežejo s prigrizkom ali pecivom. Povsod pa vendarle ni tako - na določenih mestih iz leta v leto igrajo pred zaprtimi okni, kot bi igrali sami sebi. Na srečo so to le redke lokalne posebnosti; v večini so jih ljudje veseli in jim hvaležni, da jih obišejo in prazniku dodajo slovesno noto. Tam se godbeniki tudi malce ustavijo,

pokramljava in se poveselijo z ljudmi ter na koncu zadovoljni odidejo dalje.

Kamenček k prijetnemu prazničnemu vzdušju vedno doda vreme, nad katerim se letos res nismo mogli pritoževati. Prijetno spomladansko sonce je od ranega jutra grelo neutrudne godbenike in še dvigalo njihovo dobro razpoloženje.

Utrujeni od napornega dne, mnogi z otečenimi ustnicami ali otrdelimi prsti, pa vendar zadovoljni po dobro opravljenem delu, svojo turnejo zaključijo na Klubu Kubu, kjer se v krogu svojih družin sprostitjo in spočijejo. Enotni so si, da se vsak napor izplača, če vidijo zadovoljne občane, ki jih z veseljem pričakajo.

Dokler bo vzdušje v društvu takšno, se še ni bati, da nas na prazničen dan prvega maja ne bi iz sladkega spanca prebudila vodiška godba!

Motoklub MAK za Guinnessovo knjigo rekordov

 Jernej Logar

Sezona voženj z motorji (pa naj bodo stari ali novi, moderni) je izredno kratka in predvsem odvisna od vremena. Tudi če si preveč "zastrupljen" s tem hobijem, se ni prijetno voziti po deževnih, hladnih, nevarnih cestah. Zato je logično, da člani našega kluba vsak konec tedna čakamo lepo vreme, da se odpravimo novim dogodivščinam naproti.

V soboto, 28. aprila, smo se popoldan zbrali na parkirišču ob vodiškem pokopališču in postavili poligon s stožci in ovirami. Pod budnim očesom našega predsednika, ki se je izkazal kot odlični inštruktor, smo pridno vozili med stožci in vadili vožnjo v obliki osmic. Bilo je poučno, tako za stare "mačke" kot tudi za nas ostale, starejše po letih, pa mlade po srcu in motorističnem stažu. Tak preizkus znanja bomo letos ponovili vsaj še dvakrat. Izkoriščamo to priliko in vas vabimo vse, predvsem mladino, lastnike koles z motorjem, skuterjev ali motorjev, da se

nam pridružite. Datum teh naših "šolskih uric" bomo objavili v naslednji številki Kopitarjevega glasu.

Za 1. maj je vsako leto po vsej Sloveniji vedno več srečanj lastnikov starodobnih vozil. Mi smo se letos odzvali vabilu Prleškega društva za ohranjanje tehnične kulture in dediščine Johann Janez Puch iz Ljutomera. S 15 vozili (dvema avtomobiloma, dvema prikoličarjema in 11 motorji) smo pomagali zrušiti stari rekord iz Guinnessove knjige rekordov. Verjetno ste o tej prireditvi brali v časopisih ali gledali prispevek na televiziji, zato bom čisto na kratko strnil vtise: na hipodromu v Ljutomeru se nas je zbralo natanko 996 lastnikov starodobnih vozil (465 avtomobilov, 418 motornih koles, 95 traktorjev in nekaj tovornjakov). Pogled na vse te stare lepotce, zbrane na enem kraju, je bil res veličasten. Tudi udeležba je bila zelo "pisana", saj so poleg nas, Slovencev, prišli tudi navdušenci iz Avstrije,

Madžarske, Nemčije, Nizozemske in Hrvaške. Obiskovalcev so organizatorji našeli več kot 4000. Preko celega dne se je na hipodromu odvijal kulturno-zabavni program z ansambli, pevci, folkloro itd. Po zaključenem zbiranju vozil, ko so nas točno prešteli in oznanili, da je padel nov rekord, smo vsi udeleženci odpeljali 18 km dolgo panoramsko vožnjo po prleških vaseh.

V nedeljo, 6. maja, smo že drugič organizirali sejem starih motorjev in opreme v Polju. Prvi sejem v aprilu je bil zelo dobro obiskan, kar malo pa smo se bali, da po začetnem navdušenju drugič ne bo več takega zanimanja. Veseli smo, da je bil strah odveč - prodajalcev in kupcev, pa tudi radovednežev je bilo dovolj, zato vas vse prisrčno vabimo na 3. sejem, ki bo prvo nedeljo v juniju.

Lep motoristični pozdrav iz Motokluba MAK

Izlet zapoške mladine

 Rozalija Šarc

V zadnji številki Kopitarjevega glasu je Irma Bizjak napisala nekaj utrinkov iz predstave za materinski dan v Zapogah. Vsi otroci, ki so nastopali v tej predstavi, in to stari od treh do enaindvajset let, so nam ta dan na marsikateri obraz pričarali nepozaben nasmeh. Za zahvalo za tako dobro predstavo smo se odločili, da jih odpeljemo na izlet.

Zadnjo aprilsko soboto smo se zbrali pred gasilskim domom v Zapogah in se s tremi kombiji odpeljali proti Kamniški Bistrici. Dobri glasbi je seveda sledilo tudi prijetno vzdušje in petje v kombiju. Tako nam je pot hitro minila. Ko smo se pripeljali do Kraljevega hriba, so se otroci razveselili igrišča in iger, ki smo jih organizirali.

Matic Kopač je bil sodnik pri vlečenju vrvi, Matija Kosmač, Marcel Kalan in Anže

Kopač so bili najboljši v skakanju z žaklji, Urša in Neža sta si namakali noge ob ribniku, spet drugi pa so se igrali z žogo, hoduljami in keglji. Otroci pa so najbolj čakali na igro "paintball". Polni adrenalina so se preoblekli v vojaške obleke, si naredili čelade in odkorakali na jaso. V teh oblekah so bili vsi enaki, tako da sploh nismo vedeli, kdo je kdo. Ker je bila to skupina 25 ljudi, so bili prava paša tudi za oči nekaterih fotografov. V to skupino so se z veseljem vključili tudi trije starejši člani: Jože, Tomaž in Stane. Najmlajša Gregor in Amadeja pa sta se raje igrala s keglji in v pravljčni hiški.

Tudi mene in Barbaro Repnik je veselilo, da so bili otroci zadovoljni. S tem jih motivirava tudi za naslednje nastope, ki jih že komaj pričakujemo. Posebnost teh otrok je tudi,

da ni treba nikogar prositi, naj kaj naredi, oziroma se nauči. V vsakem otroku je talent, in to je tisto, zaradi česar so take "face". Za trenutek jih postavimo proč od računalnikov in televizije. Na tak način ohranjajo našo kulturo in običaje. Imava že namreč dobre ideje za novo leto in naslednji materinski dan.

Za izkazano finančno pomoč se zelo zahvaljujemo Barbari in Stanetu Kubelj (Caffe Bass), PGD Zapoge, Marku Bizjaku in Antonu Aljažu ter za prevoz otrok podjetju Kubelj d.o.o., PGD Zapoge in Savskim Elektrarnam.

Na otrocih se gradi svet za boljši jutri.

Potepanje po Dalmaciji

 Vida Pirc

V vseh medijih iz dneva v dan spremljamo negativen naboj v meddržavnih odnosih s sosednjo Hrvaško. Kako oddaljena je visoka politika od preprostega prebivalstva, smo se imeli priložnost prepričati na lastni pozitivni izkušnji. Nekoliko iz radovednosti o mitu neprijaznih sosedov, še bolj pa v želji videti in obiskati lepote, ki so nam jih ponujali, smo se odločili organizirati tridnevni izlet na južni Velebit oziroma v severno Dalmacijo. Da bi bil program čim bolj zanimiv, istočasno pa primeren za čim večje število članov, smo med vrtočlavimi stenami Velebita in spenjenimi brzicami, ki z njega priderejo, izbrali nezahtevno srednjo različico.

Takoj prvi konec tedna po prvem maju smo se v zgodnjih jutranjih urah še v čisti temi člani ŠPD Gams odpeljali novim, neznanim lepotam in zanimivostim naproti. Takoj po prestopu državne meje je začelo rahlo deževati, a naše želje po lepem vremenu so bile močnejše od slabe napovedi. Zaradi dežja je bilo razpotegnjeno pobočje Velebita ves čas zavito v meglo. Smo si pa lahko ogledali avtocesto, ki so jo zgradili v rekordnem času, saj povezuje celinski del z Dalmacijo in Kvarnerjem in je za razvoj turizma bistvenega pomena.

Ob prihodu v penzion Mala Sirena nas je gospodinja sprejela s pijačo dobrodošlice in domačim figovim desertom. Kljub njeni gostoljubnosti so nam najbolj teknili od doma prineseni zrezki in pečena rebra.

Takoj po namestitvi v sobe je imela prva skupina že ogled jame Modrič, ki je dolga 836 m. Pričakali so nas trije jamarji, ki so se kasneje izkazali tudi kot gorski vodniki, saj sta nas dva od njih spremljala in vodila tudi ostale dni. Obleči smo morali zaščitne kombinezone in si nadeti čelade, opremljene s svetilkami. Še sanjalo se nam ni, kakšna avantura nas čaka! Slab kilometer od vasi je vhod v jamo, če se tisti mali odprtini sploh lahko reče vhod. Prižgali smo svetilke in se po trebuhu ali po zadnjici splazili v jamo. Počasi smo se privadili svetlobi svetilk, tla

so bila vlažna in blatna, ozki prehodi so se vrstili eden za drugim. Če nisi noge in roke prestavil v točno določenem zaporedju, si se zagozdil v ozkem prehodu. Naporno napredovanje v notranjost jame je bilo poplačano z vedno lepšimi stvaritvami narave. Milijone let stare apnenčaste usedline so ustvarile prekrasne stalagmite in stalaktite, čudovite orgle, sipe in vse mogoče druge like. V najglobljem delu jame smo ugasnili svetilke in se znašli v popolni temi, kakršne v svetlobnoonesnaženem svetu ne moremo doživeti nikjer drugje. Vrnili smo se po isti poti in se zopet plazili skozi prehode. Nekateri so si vidno oddahnili, ko smo po slabih dveh urah končno prišli iz jame. Sicer je jama zaščitena kot naravni objekt in namenoma turistično ni urejena, da bi se ohranila v nedotaknjeni prvotni lepoti.

Medtem ko smo se zamenjali z drugo skupino, smo si pripravili prijeten družaben večer z dalmatinsko glasbo in plesom, ter tako zaključili razgiban prvi dan.

Naslednje jutro smo vstali zelo zgodaj, na hitro pozajtrkovali in se z avtobusom odpeljali do Zadra, kjer smo se vkrcali na trajekt in se odpeljali na otok Ugljan. Trajektno пристanišče je v kraju Preko, ki je bilo naseljeno že v rimskem obdobju in se še danes ponaša z zanimivimi zgodovinskimi stavbami.

Naš cilj je bil drugi najvišji vrh otoka Ugljana, imenovan Sveti Mihovil. Hodili smo skozi neskončne oljčne nasade, ob poti opazovali nenavadno cvetje in poslušali zanimive zgodbe naših dveh vodnikov. Med drugim sta povedala, da na otoku že dolgo vrsto let ne gojijo več vinske trte, ker jo je pred leti povsem uničila peronospora. Ker so se domačini z nečim pač morali preživljati, so začeli gojiti oljke in pridelovati olive, iz njih pa stiskati še danes priznano oljčno olje.

Na najvišji točki otoka stojijo ostanki prvotnega samostana iz dvanajstega stoletja, kasneje so ga po zavzetju celotne Dalmacije Benečani predelali v obrambno trdnjavo. V tistih časih je bila lokacija strateškega pomena, saj se ob lepem vremenu vidi na eno stran do Zadra, na drugo do italijanske obale, na jug pa vse do Kornatov. Pomanjkanje denarja je glavni razlog, da je objekt prepuščen zobu časa, čeprav se posamezniki trudijo za njegovo obnovo.

Povratak je bil sicer po drugi poti, a ravno tako preko oljčnih nasadov, vse do obmorskega kraja Preko, kjer smo v urejeni "konobi" imeli organizirano kosilo. S trajektom smo se vrnili v Zadar in imeli nekaj časa za ogled starega in zanimivega mesta. Zadar se prvič omenja v starogrških zapisih, Rimljani pa so ga v 4. stoletju pred našim štetjem imenovali Jader. Najpomembnejši pečat je mestu dala vladavina Benečanov - še danes so vidne stavbe iz tega obdobja. Med starejšimi stavbami so še stolnica iz 13. stoletja, rimski forum, mestna vrata, ostanki mestnega obzidja iz zgodnjega srednjega veka in druge.

Vredna ogleda je novejša arhitekturna stvaritev mesta Zadar, to so tako imenovane morske orgle, katerih uradna otvoritev je bila poleti leta 2005. Umeščene so na zahodni strani zadrškega polotoka, od koder se ponujajo prelepi žareči sončni zahodi. Skupinsko delo strokovnjakov arhitekturne, gradbene in glasbene stroke je dalo rezultat, ki je postal ena glavnih zanimivosti mesta. Pod kamnite plošče so vgradili cevi različnih dimenzij, preko katerih valovi morje in iz stranskih rež oddaja različne zvoke. Bolj ko je morje razburkano in valovito, mogočnejše so melodije, ki jih izvablja.

Pred odhodom se je prilegel krajši postanek ob kavi in sladoledu. Vrnili smo se v naš

Kronika

ČRNA KRONIKA 19.4.-17.5. 2007

mali hotel in kot da nismo bili zadosti utrujeni, večer zopet zaključili z glasbo in plesom.

Tretji dan je po svojih lepotah na mnoge naredil največji vtis. Po zajtrku smo pospravili svoje stvari, se poslovili od "gazdarice" in se z vodnikoma odpeljali do vasi Golobič na samem robu kanjona reke Krupe. Pokrajina je malce nenavadna in spominja na neobljudene predele Avstralije; kamnit teren z redkim bodičastim grmičevjem ter, kamor seže oko, prav nobene hiše.

Od omenjene vasi, ki šteje samo par hiš, se pot spusti proti kanjonu. Po slabi uri hoje smo šli mimo zadnje kmetije in videli, kako je biti pozabljen od ljudi in od boga. V strašni revščini se iz dneva v dan prebijajo trije ostareli domačini. Mimo hiše se pot strmo spusti proti dnu kanjona, odpre se razgled, ki jemlje dih in daje občutek nezemeljskega. Reka je tekom tisočletij spodjedala teren in sedaj v globokem kanjonu lagodno teče preko mnogih stopničastih slapov. Spodaj je preko reke narejen tako imenovan Kudin most, zgrajen izključno iz golega kamenja. Most je star že več sto let, a še vedno služi prvotnemu namenu. Preko je mogoče priti samo peš, domačini pa čezenj na drugi breg ženejo črede ovac na pašo. Ko prečkaš most, imaš občutek, da te bo deroča voda zdaj, zdaj odnesla, a kamenje že stoletja trdno stoji na svojem mestu. Voda, ki hrumi preko slapov, se prši v milijone drobnih kapljic in v sozvočju s soncem dela široko raznobarno mavrico. Očarani nad naravnimi lepotami in že nekoliko utrujeni od žgočega mediteranskega sonca smo se po strmi stezici počasi vrnili do vasi.

Ozka serpentinasta cesta nas je pripeljala nekoliko v notranjost, h gornjemu toku reke Krupe, kjer v bujnem zelenju in popolni samoti stoji pravoslavni samostan. Vodička je poskrbela, da smo si smeli ogledati njegovo notranjost in kapelo, ki je sestavni del samostana. Ena od redovnic nam je povedala nekaj o zgodovini samostana in o sedanjih razmerah nameščenk.

Po programu smo imeli ob koncu tridnevnega izleta še kosilo na bližnjem kmečkem turizmu. Postregli so nas z okusnim pečenim mesom "izpod peke", ogledali pa smo si lahko tudi pripravo take vrste hrane.

Dan se je že prevesil v drugo polovico, pred nami pa je bilo še več ur vožnje do doma, zato smo se počasi poslovili od naših gostiteljev in krenili proti Sloveniji.

Polni vtisov o prelepi pokrajini in gostoljubnih ljudeh smo doma še nekaj dni doživljaje razlagali vsakomur, ki nas je bil voljan poslušati.

Kriminaliteta:

- v Lokarjih so neznanci iz kleti novogradnje odtujili električni agregat;
- v Vodica pri vrtcu je bilo vlomljeno v osebni avtomobil, iz katerega so odtujili žensko torbico z dokumenti in denarjem;
- v Selu pri Vodica so vlomili v stanovanjsko hišo, iz katere so odtujili denar in ročno uro;
- v Skaručni so poskušali vlomiti v stanovanjsko hišo, vendar v notranjost niso prišli;
- v Šinkovem Turnu je bilo vlomljeno v pomožni objekt ob stanovanjski hiši, iz katerega so odtujili kosilnico na nitko, motorno žago in napravo za brušenje verige;
- v Kosezah pri Vodica je bilo vlomljeno v stanovanjsko hišo, iz katere so odtujili motorno žago in štiri zimske pnevmatike;
- v Povodju je neznanec požgal bivalno prikolico;
- v Vodica je neznanec iz osebnega avtomobila odtujil obe registrski tablici LJ 29-39V;
- v Vodica so neznanci na gradbišču novega naselja odtujili 97 lesenih opažnih elementov;
- v Vodica na Kopitarjevem trgu je neznanec iz osebnega avtomobila odtujil eno registrsko tablico LJ T1-30X;
- v Skaručni je neznanec vlomil v osebni avtomobil, iz katerega je odtujil žensko torbico z dokumenti;
- tatvina goriva na bencinskem servisu Agip;
- v Vodica je neznanec z osebnega avtomobila odtujil registrske tablice LJ Co-462;
- v Vesci je neznanec izruval silhueto srnjaka in jo poškodoval;
- na parkirišču pokopališča v Vodica je bilo vlomljeno v osebni avtomobil, iz katerega so odtujili žensko torbico s telefonom, denarjem in dokumenti.

Javni red in mir:

- na bencinskem servisu Agip v Vodica je voznik osebnega avtomobila pretepel drugega udeleženca v prometu in mu poškodoval en zob, zoper povzročitelja pretepa sledi obdolžilni predlog;
- v Vodica je moški kljub prepovedi kurjenja zakuril v neposredni bližini hiše; izrečena mu je bila globa.

Prometne nesreče:

- zaradi vožnje z neprilagojeno hitrostjo voznika osebnega avtomobila se je v naselju Zapoge pripetila prometna nesreča, v kateri se je ena oseba lahko telesno poškodovala;
- na avtocesti Ljubljana-Kranj je voznik osebnega avtomobila povozil srno.

Ostalo:

- na delovišču lokalne ceste v naselju Bukovica je prišlo do delovne nesreče, v kateri je voznik delovnega stroja zapeljal čez nogo delavca, kateri je utrpel hude telesne poškodbe.

... nazaj v socializem

Potepanje po Srednji Ameriki (II. del)

 Jerneja Kimovec

Prečkali smo gvatemalsko - mehiško mejo. Se spomnite? A ta prestop je bil vseeno manj zanimiv kot tisti zadnji, ki je potovanju dodal piko na i. Predstavljajte si, da je vhod v drugo državo hkrati vhod v drug sistem, v drug svet. V svet, ki mu vlada ena sama (nezamenljiva) močna osebnost. Toda lepo po vrsti...

Vrnitev v Mehiko je skoraj kot vrnitev v civilizacijo, kajti dežela sombrero in tortilj je mnogo bolj vajena turistov kot njeni dve sosedbi. Naučili so se dobro tržiti, barantanje je nekaj običajnega, prav vsaka majhna vasica pa je postala raj za nakupovanje spominkov in ročno izdelanega nakita. A vendar je tudi v Mehiki še vedno mogoče najti kaj tipično mehiškega. Iz znanega mesta San Cristobal de Las Casas je mogoče odjahati v bližnjo hribovsko vasico, sredi katere stoji na prvi pogled povsem navadna cerkev. Toda njena notranjost je vse prej kot običajna. Krasijo jo tla, posuta z borovimi iglicami, med njimi pa na tisoče gorečih sveč. Ljudje sedijo na tleh kot v transu in v zameglenem ozračju se ti zdi, da si jih videl piti Coca-Colo. Ko se oči nekoliko privadijo na ambient, ugotoviš, da pravzaprav pijejo vse mogoče pijače z mehurčki. Verjamejo namreč, da riganje odganja zle duhove, zato ga dodajajo k molitvi. Burleska je popolna, ko se v majhen kvadraten prostor nagnete nepregledno število ljudi z vreščječimi otroki. Sledi skupinsko polivanje z vodo, imenovano krst. Vse skupaj ni zaigrana turistična atrakcija, temveč živ dokaz mešanja tradicionalne kulture z modernizmom, ki vdira k njim, večinoma iz Amerike.

Mehika sicer ponuja veliko raznolikosti: indijanska mesta, sicer ne tako skrivnostna kot tista v Gvatemali, pa vendar impresivna (Piramida sonca v Teotihuacanu je tretja najvišja na svetu), slapovi in kanjoni, preizkušanje domačih jedi (na primer kobilic s čilijem in limoninim sokom), obisk prestolnice srebra ter neokrnjena narava - od pragozda do plaž in puščav.

Razred zase je mehiška prestolnica Ciudad de Mexico z več kot 20 milijoni ljudi (zaradi zmede, ki vlada v mestu, nihče pravzaprav ne pozna točne številke). Eno najbolj živahnih, obenem pa najbolj nevarnih mest na svetu, priporočam tistim, ki jih privlačita vrvež in nekakšen nevidno urejen kaos. Pogled s centralnega stolpa Torre Latino izdaja veliko

skrivnosti. Na primer to, zakaj prestolnico štejejo za eno izmed najbolj onesnaženih na svetu. Na vrhu se namreč zaveš, da tičiš na dnu nekakšne "sklede" med okoliškimi hribi, kamor zrak že tako težko prodre, naraščajoča promet in industrija pa zadev zagotovo ne izboljšujeta. Obiskovalec, ki takšnega zraka ni vajen, bo imel neprestano dražče suho grlo, solzne oči, zelo verjetno pa ga čaka tudi krvavitev iz nosu. Že več let obljublja projekt, ki naj bi težavo odpravil z nekakšnimi velikimi ventilatorji na hribih, vendar sta mestna in državna oblast po besedah domačinov povsem neučinkoviti. Kakorkoli že, kraj ponuja veliko adrenalina (že voznja s podzemno železnico ponoči požene kri po žilah) ter obilo možnosti za izlete in zabavo. Kljub temu se popotnik enako kot prihoda veseli tudi odhoda. Čist zrak, varnost in manjše količine česar koli že so še vedno "in". Na letališču gredo še zadnji pesi za izstopne takse, na letalu proti Kubi pa se začne že nova pustolovščina.

Za obisk tega zadnjega socialističnega otočka na svetu je potrebno vedeti precej več stvari, kot za vstop v "navadne" dežele. Zlato pravilo vseh tistih, ki jih privlači drugačnost, je, da je v ta raj posebne vrste treba odpotovati še preden za vedno umre njegov zaščitni znak, El Comandante. Ko bo odšel papa Castro, bo odšla tudi Kuba, kot jo poznamo sedaj. Kuba s praznimi policami v trgovinah, kjer kraljuje le ena (vladna) znamka vsake dobrine in kjer kakšen dan v tednu dobiš mleko, kakšen drug pa sir ... "Ne, danes je sredo, danes imamo maslo. Po sir pridite v soboto." Kuba, kjer so petdeset let stari avtomobili zakon. Kjer so milo in obleke luksuz. Kjer je luksuz hrana za dojenčke. Kjer so luksuz tudi kakršni koli smerokazi na cestah. Najem avtomobila in raziskovanje države na lastno pest je kljub pomoči zemljevidov poseben podvig. Križišče s štirimi cestami brez znakov priključ v misli tisto znano An, ban, pet podgan ... In prav lahko se zgodi, da namesto na vzhodu pristaneš na jugu države - tudi zato, ker so kubanski štoparji pač potrebovali prevoz na jug in zato mrtvohladno lagali. Nasploh je prevelika prijaznost Kubancev razlog za velik vprašaj nad glavo. Mi spet želijo prodati rum ali cigare na črnem trgu? Morda pa me imajo namen peljati v paladares, kubanske restavracije, kamor domači "zvodniki", imenovani jinteros, vodijo turiste v zameno za 5 % provizijo - ki jo seveda pokrije gost. Podobno te znajo zvabiti tudi v na pol legalno stanovanje, ki ga turistom oddajajo

kubanske družine. To se imenuje casa particular in je vladi velik trn v peti. Če na vstopno vizo napišeš, da na Kubi nameravaš živeti v casi particular, so te cariniki celo zmožni prisiliti, da namesto tega plačaš nočitev v enem izmed najdražjih kubanskih hotelov. Casas particulares so namreč preveč poceni in država od njih pobere premajhen davek - če ga sploh uspe pobrati, glede na to, da jih ogromno posluje na črnem trgu, kjer se je med najemodajalci spletlo pravo prijateljstvo: če je pri prvi družini zasedeno, te peljejo k sosedu. Tako turisti pogosto tvegajo in na vizo vpisujejo lažne hotelske naslove. Konec koncev je sistem na Kubi tak, da če policija v neprijavljenem stanovanju odkrije goste, zaprejo lastnika stanovanja, turist pa jo odnese le z grdim pogledom. Kubanci, tako vsakdanji ljudje kot tudi vladni uslužbenci, se še kako dobro zavedajo, da jim turisti prinašajo denar, zato temu primerno z njimi ravnaajo z nekakšnim strahospoštovanjem (lekcija, ki bi se je lahko od njih naučila tudi kakšna nam bližja država...). V državi cveti posel z neuradnimi taksiji, s prodajo tipičnih kubanskih izvoznih artiklov na ulici, s preprodajo kubanskih pesov itd. In v vsakem od teh primerov najbolj tvega domačin - policija jih lahko zapre že zaradi ogovarjanja turistov v javnosti. Kubanci imajo v obtoku dve valuti, kubanske in konvertibilne pese. S prvimi plačujejo domačini, z drugimi turisti. Vrednost slednjih je 24-krat večja, posledično je za turista vse 24-krat dražje (zato tudi tolikšen črni trg z denarjem). Stvar se vam ne bo več zdela tako čudna, ko preberete, da povprečen Kubanec na mesec zasluži 10 ameriških dolarjev. Pomislite, kakšen zadetek na loteriji je potem ukraden fotoaparati (da, moj fotoaparati), vreden 30-krat več. Pri nas bi rekli: pokojnina zajamčena. A tudi takšna neprijetna izkušnja se izkaže za nadvse zanimivo. Omogoči srečanje s kubansko policijo, ki se označi za "najbolj organizirano, najbolj poslušno, najhitreje učečo se in - le včasih - humano." Neskončni zapisniki, vrnitev na kraj dogodka in vrsta ponavljajočih se vprašanj, vse to ne loči kubanske policije od drugih. Loči pa jo pretirano zanimanje policistov za mladi Evropejki iz Eslobernie (iz španske Eslovenie je Slovenija v policijskem zapisniku postala Eslobernia;

Alergije

Beseda alergija je grškega izvora in pomeni reagirati drugače oziroma preobčutljivo. Alergijske bolezni so dandanes izredno pogoste kronične bolezni predvsem mlajših ljudi. Po nekaterih podatkih za različnimi vrstami alergij boleha vsak peti človek, po napovedih strokovnjakov naj bi bila do leta 2020 alergična polovica Zemljanov. Vzroki so predvsem vse večje onesnaževanje planeta in globalno segrevanje ozračja.

Vida Pirc

komentar o svetovno znanih policijskih šalah je preprosto odveč). Tudi možje v modrem, pardon, sivem, izkoriščajo vsako priliko za "pobeg iz zapora". Kubanci svoje države namreč ne smejo zapustiti in edini izhod je poroka s tujcem. Zato se vsak turist, še posebno Evropejec svetlejšje polti, ki je opazen že od daleč, hitro navadi na vsakodnevne ženitne ponudbe, ženske pa (neprostovoljno) tudi na živalske zvoke, sikanje, čivkanje in renčanje, ki jim jih - kot znak odobravanja (!) - namenjajo postavni domačini ob sprehodu po mestnih ulicah. Te so, še posebej v čudoviti neskomercializirani Havani, vedno polne življenja. Zjutraj prebudijo vriski šolarjev in počasni glasbeni ritmi, ki s spuščanjem sončne kroglice postajajo vedno hitrejši. Od rumbe in sambe k salsi in vedno bolj popularnemu raggatonu. Kuba je dežela nočnih zabav, kabaretov in uživanja. Uživanja v gibanju, v popoldanski siesti, v opojnih substancah ... Uživanja življenja. Kako zanimivo, da ravno ljudje, ki so od svojih voditeljev zatirani in v zvezi s katerimi se tako pogosto omenja kršenje človekovih pravic, vedo, kako v najbolj preprostih stvareh najti smisel življenja - pa četudi to pomeni zvečer v raztrgani majici sedeti na umazanih stopnicah in kaditi cigaro.

Popotnik seveda svoje užitke išče tudi drugje. V valovitem zelenem morju (z večmetrskimi meduzami!), v skrivnem svetišču bogov, kjer se ponovno srečajo krščanska in afriške religije, v opazovanje umetnikov na ulici, v vasici Vinales, kjer je mir naravnost nebeški, in v luknjastih podeželskih cestah, kjer mali Atos prehiteva le kolesarje, traktorje in samokolnice.

Še obvezno izpraševanje na carini, pogled v (skrito) kamero, ki natančno zabeleži vsak vstop in izstop iz države, in slovo. No, vsaj za Evropejce. Ameriške državljanke čaka še skrbno trganje letalskih nalepk s prtljage in vezni let v Mehiko ali Kanado - treba je zakriti vse sledi obiska pri "sovražniku".

Torej, kmalu nasvidenje, Kuba. Tako prepovedana in hkrati tako zaželena. Tako posebna in vendar našim staršem najbrž dobro znana. Tako polna nasprotij. Obiščite jo, preden z njenih mostov za vedno izginejo legendarne Chejeve besede: "Hasta la victoria siempre! (vedno na zmago)".

Snovi, ki povzročajo alergijo imenujemo alergeni. V telo najpogosteje vstopijo preko dihal ali prebavil, kar povzroči reakcijo obrambnega imunskega sistema. Ko se organizem bori proti alergenu se to kaže kot različno dogajanje na telesu. Reakcija, ki jo opazimo ali občutimo je alergija. Vsak človek ima svoj kompleksen imunski sistem, zato so tudi alergijske reakcije odvisne od posameznika.

Daleč najpogostejši alergološki problem je tako imenovani seneni nahod, ki ga običajno lahko zdravijo splošni zdravniki. Simptomi teh alergij so kihanje, smrkanje, izcedek iz nosu, zamašen nos, izguba voaha, kašelj, piskanje in tiščanje v prsni, težko dihanje, srbenje oči in ušes. Pri lažjih oblikah pomaga zadrževanje v zaprtih prostorih v času največje koncentracije cvetnega prahu, čiščenje površin v stanovanju z vlažno krpo, pogosto pranje zaves in posteljnine, itd.

Pri težkih oblikah te bolezni, je potrebno obiskati specialista, ki bo bolezen točno diagnosticiral in uvedel zdravljenje.

Druge pogoste oblike alergije so alergija na hrano, zdravila, pike žuželk, plesni, pa tudi mraz, sonce in stik snovi s kožo. Pri otrocih običajno lažja oblika alergije izzveni v času pubertete, vendar je v zreli dobi nevarnost,

da se znova pojavi in povzroča še druga težja obolenja.

Za določitev vrste alergije zdravniki naredijo kožne teste. Pri tem testu na kožo nanesejo majhne količine alergenov in opazujejo, na katero od njih pacient reagira. Pacient se mora za uspešen potek zdravljenja, v celoti ali vsaj delno izogibati tem snovem.

Čeprav ljudje z alergijo živijo normalno življenje, je prizadeta kakovost njihovega življenja, saj morajo ves čas paziti na prehrano, ali na stik z določenimi snovmi, ali na zadrževanje v določenem času na določenem prostoru, in podobno, skratka prilagoditi morajo stil življenja svoji bolezni.

Danes imajo v lekarnah kar nekaj sintetičnih zdravil za samozdravljenje in lajšanje alergijskih težav. V zadnjem času je tudi zdravil na recept nekaj več, neprijetno je le njihovo večletno jemanje, saj je zdravljenje zelo dolgotrajno.

Ker je alergija bolezen sodobnega sveta in postaja vse bolj razširjena, ni pričakovati, da bi bilo njeno zdravljenje tudi v prihodnosti kaj bolj enostavno.

Da je le domače in naravno

Tomaž Brank

"Ni vse, kar je lepo, tudi dobro" ali "ni vse zlato, kar se sveti". Enako velja tudi v naravi. Ljudje smo pametni, učeni, razgledani, in to vedno bolj. Razne študije na vseh področjih nam dajejo velike količine zelo natančnih informacij, kar nas pripelje do novih in novih spoznanj ter odkritij. Te informacije pa so v sedanjih časih zelo dostopne v skoraj vseh medijih. Meni najljubše pa so vse informacije, ki nas povezujejo z naravo, in to tako, da se nazaj k njej vračamo.

Kmetijstvo in vrtnarstvo sta dve panogi, ki prav nič ne zaostajata v napredku. Najbolj pa me veseli, da ljudje z velikim veseljem sprejemajo znanje in informacije, ki nas tudi v vrtnarstvu, kmetijstvu in sadjarstvu peljejo nazaj v čase naših pradedov, ko so z biološkim vrtnarjenjem vzgojili številne kulture, ne glede na to, ali je bila to zelenjava ali okrasna rastlina.

Najsodobnejše in najbolj kakovostno vrtnarjenje in kmetovanje pa združuje tradicionalno vrtnarstvo (kmetijstvo) s sodobno tehnologijo in znanjem, ki ga premore stroka.

Narava je kar precej zastrupljena, zasuta z različnimi smetmi, in vse to je produkt nas in našega napredka. Žalostno je, da sami sebi škodimo, kar pa bomo seveda tudi plačali, tako ali drugače. Kar pa me veseli, je, da se tega zaveda vse več ljudi. To opažam, ker ljudje vse bolj kupujejo pridelke ali izdelke, ki čim manj škodujejo naravi in seveda človeku. Da se vračamo k naravi, je razvidno tudi v mojem poklicu. Vsako leto prodamo več zelenjavnih sadik, več naravnih škropiv in tistih škropiv, ki so neškodljiva za čebele in so hitro razgradljiva.

Proda se več sadik začimb in dišavnic, obenem pa stranke povprašujejo po novih vrstah zelenjave in cvetlicah, ki so že skoraj pozabljene. Velikokrat si izmenjamo kakšne informacije o bio vzgoji, doma narejenih gnojilih ali zvarkih za zaščito rastlin in podobnem. Vse to je dober pokazatelj, da nam ni vseeno, kaj se dogaja z nami in našo okolico, in prav je tako.

Doma pridelano je bio, je zdravo! Veliko vrtničkarjev vzgoji svoje zelenjavne sadike in prakticira ravno to, kar sem omenil - svojo naravno zaščito sadik in podobno - vse to pa zato, ker verjetno poleg veselja do vrtnarjenja želijo uživati zdravo hrano, ki jo z največjim užitek prinesejo v kuhinjo iz svojega domačega vrta.

Najpogosteje so to paradizniki,

Za najboljšo hibridno sorto je značilna oznaka F1 (najboljša serija, z najboljšimi lastnostmi). Zelenjavne sadike ali seme z oznako F1 so torej bolj odporni proti nekaterim boleznim in škodljivcem, pridelki so večji, kar pa je namen vzgoje žlahtniteljev,

ki za določene

tipične pokrajine vzgojijo take sorte, ki tam najbolj uspevajo.

Drug izraz, ki je bolj znan, je cepljenje.

Cepljene zelenjavne sadike so samo

paprika,

feferoni, zelje, cvetača,

ohrovt, solata, kumare, bučke, peteršilj, zelena ter številne druge vrste. Zelo dobri vrtničkarji vzgojijo celo sadike, ki so še za nas, vrtnarje, zahtevne.

Spotaknil se bom ob dve stvari, ki jih, vsaj tako opažam, stranke ne razumejo. Gre za izraz hibrid, ki ga srečujemo predvsem spomladi ob prodaji zelenjavnih sadik. Hibridne zelenjavne sadike niso na čudne načine, s pomočjo kemije ali še česa drugega vzgojene sadike. Take sadike so samo kakovostnejše in so vzgojene po posebnih postopkih selekcij, opazovanj, izločanja in plemenitenja, ne pa z uporabo kemije ali, kot nekateri preprosto rečejo, da je "vse prisiljeno z različnimi hormoni". Hibridno pomeni odbrano, z najboljšimi lastnostmi.

sadike, ki so vzgojene s cepljenjem, ki je povsem naraven način gojenja, znan iz sadjarstva.

Tudi tu gre za vzgajanje rastlin na tak način, da bi vzgojili sorto z boljšimi lastnostmi, ki daje višjerastoče pridelke, na tak način, da lastnosti dveh sort kakovostnih rastlin združimo v eno, zelo kakovostno sadiko. To pa lahko naredimo le s tehniko vzgoje, ki jo imenujemo cepljenje. Ta način vzgoje je dražji, vendar zelo dober (glej sadjarstvo). Rastline, vzgojene s cepljenjem, resnično dajejo višje in kakovostnejše pridelke. Vredno je poskusiti. Osebnostno sem preskusil cepljene paradiznike in papriko. Pridelek je bil vedno dober, celo preobilan. Tudi hibridne sorte različne zelenjave imamo preverjene in so pri nas tudi na razpolago.

*Želim dobre in visoke pridelke!
Vrtnarski pozdrav*

Pobarvanka

Nagrajenka pobarvanke iz prejšnje številke je Liza Tavčar iz Vodice.

POZDRAVLJENI!!!

»Kaj me pa tako gledate? Kaj še nikoli niste videli človeka, kakršen je bil pred 4000 leti? Veste kaj, meni se pa vi zdite čudni. Tako hucno ste oblečeni. Prejle sem videl, da ste prebrali že ves Kopitarjev glas mene pa ste preskočili. Joj, vi ste smešni.«

Leto je naokoli in že v zraku diši po oratoriju. Vohate? Verjetno ste že opazili plakate, ki visijo v vseh cerkvah naše občine. Nosijo pomembno sporočilo o oratoriju. **Začetek oratorija bo v ponedeljek 2. 7. 2007 konec pa v soboto 7. 7. 2007.**

Oddati je potrebno prijavnico. Joj, saj to ni težka naloga. Opazili ste jo že. Samo izpolnite jo in oddate v vodiški cerkvi. **Prijavnice bova sprejemali 10. 6. 2007, 17. 6. 2007 in 24. 6. 2007, po sveti maši ob 10.30.** Če vam to ne uspe lahko prijavnice oddate tudi po dogovoru z voditeljicama (040-168-451 in 031-238-412).

Natalija Trebušak in Jožica Mohar

VABILO

Dne 2. 6. 2007 ob 20. uri
 Prostovoljno gasilsko društvo Polje organizira **veliko vrtno veselico s srečolovom in kegljanjem.** Za dobro razpoloženje bo poskrbela skupina Katrca, za strežbo pa domači gasilci in gasilke. Pričetek kegljanja v petek, 1. 6. 2007 ob 20.00 uri.

Na pomoč!
Vabijo gasilci iz Polja

ZAHVALA

4. maja letos je minilo 50 let, odkar sta si pred Bogom obljubila večno zvestobo IVANKA in JANEZ HOČEVAR iz Polja pri Vodichah, v soboto, 5. maja, pa sta v kapeli v Repnjah v družinskem krogu in pred Bogom slovesno obnovila zaobljubo sv. zakona. Sv. mašo je daroval gl. in odg. urednik Radia Ognjišče, gospod Franci Trstenjak, glasbeni del slovesnosti pa je vodila sestra Frančiška s pomočjo sosester iz samostana. Zlatoporočenca sta se za to priložnost "židano" oblekla,

hvaležni štirje otroci z družinami pa so jima pripravili skromno praznovanje. Ohranjajo lepe spomine na otroštvo, tudi na sliko, ki visi na steni domače hiše. Na njej je zapisana lepa misel, za katero danes vedo, da je resnična:

*Kjer je Bog, tam je vera,
 kjer je vera, tam je ljubezen,
 kjer je ljubezen, tam je mir,
 kjer je mir, tam je blagoslov.
 Kjer je blagoslov, tam je Bog
 in kjer je Bog, tam ni nadlog!*

VINSKA KLET PODGORŠEK

Ponudba odličnih vin dolenjskega vinorodnega okolišja
Izredno ugodna ponudba odprtega vina
CVIČEK in belega vina.

AKCIJA: Ob nakupu narezkov v Štacunci pr' MIMI (skaručna) vam pri nakupu cvička podarjamo 10 % popustal

Akcija velja do 31. 6. 2007. Popusti se ne seštevajo.

Ponudba darilnega programa!

Vinska klet je na lokaciji Polje 28, 1217 Vodice,
tel.: 031/376 336 (Jože Podgoršek).

Veselimo se vašega obiska.

ZAHVALA

Občinskim gasilskim društvom in Gasilski zvezi Vodice se zahvaljujem za hitro in učinkovito intervencijo ob udaru strele v gospodarsko poslopje Seršenovih v Vesci. Zahvala velja tudi vsem sosedom in sovaščanom za takojšnje pomoč.

Franc Seršen

Na sončkovih valovih

 Jerneja Kimovec

Ne, ne, tokrat še ne bomo govorili o poletju in o morju (nočemo, da bi prekmalu odložili študijske knjige ali porabili ves dopust). Bomo pa vendarle govorili o Sončku in o valovih. Natančneje o radijskih valovih.

Če še niste obiskali spletne strani www.radiosonek.com, zamujate veliko dobre glasbe, smeha in zabave. Šest fantov in dekle, ki so vedno za šalo, se je namreč odločilo, da bodo svojo dolgoletno željo, delati na radiu, uresničili kar sami. Tako so že pred letom dni začeli z oddajanjem preko interneta, vendar je bil zaradi težav z lokacijo radia program nereden in bolj kot ne naključen. Srečevali so se po domovih in oddaje sestavljali priložnostno. Potem so se odločili, da bodo poskušali narediti korak naprej. Po pogovoru z županom in njegovimi sodelavci jim je Občina Vodice odstopila prostore pod zdravstvenim domom, kjer sedaj od 1. maja 2007 redno oddaja Radio Sonček.

Na vratih v kleti nas pričaka sončen logotip, pa tudi prostore so fantje obarvali povsem poletno. S pomočjo Občine in še nekaterih sponzorjev - vsem se zahvaljujejo za pomoč in podporo - je njihovo novo domovanje videti kot čisto pravi radijski studio z vso potrebno opremo, zvočno izolirano sobo, mikrofoni itd. Sami so v obnovo prostorov vložili veliko časa in truda, pa tudi denarja (ker so neprofitna radijska postaja, ne prejemajo nikakršnih sredstev od morebitnih oglaševalcev), zato so upravičeno ponosni na pot, ki so jo že prehodili. Radio Sonček sedaj lahko poslušate 24 ur na dan, po osmi zvečer pa se začnejo tudi oddaje v živo. Te so ponavadi zabavno-pogovornega značaja, kar pomeni, da v njih predebatirajo kakšne pomembne aktualne dogodke (na primer Elvisovo smrt ali pristane na luni) ali pa le vržejo poslušalcem kost za razmišljanje o kakšni zanimivi temi (kaj neki se je v resnici zgodilo z gospodom Hrvatichem?). V prvi oddaji 1. maja pa so celo v živo zasledovali godbo po vodiških ulicah. Skratka, ne manjka jim domišljije in smisla za humor. Med oddajami sprejemajo direktne odzive na telefon, brez omejitev pa jim lahko pošiljate glasbene želje ali pohvale ("Samo kritik nikakor ne!") na e-mail radiosonek@gmail.com. Veseli bodo tudi vašega obiska v studiu, vendar pazite: mimogrede vas lahko posedejo pred mikrofoni in vam postrežejo z vprašanji v zvezi s katero izmed prej omenjenih tem. Oddaje trajajo nekaj ur, odvisno od števila poslušalcev. Teh imajo sedaj do 50, njihova želja in naslednji večji cilj pa je zasesti in nadgraditi obstoječi server do številke 100. Ko se program v živo konča, ga nadomestijo

ure glasbe, pri kateri niso izbirčni; na vrsto pridejo ljubitelji vseh žanrov. Do naslednjega večera, ko je mladina spet v elementu. Zase pravijo, da so alternativna radijska postaja, ker ne odgovarjajo nikomur in delajo po trenutnem navdihu. Pri tem pa še uživajo.

Dober glas o Sončku se širi predvsem od ust do ust, in čeprav so njihovi poslušalci zaenkrat večinoma znanci in prijatelji, ekipa gleda v bližnjo prihodnost in ve, kaj je njen cilj: napredek bo prinesel računalnik v vsak avto, to pa bo pomenilo, da jih bo vedno več ljudi preko interneta lahko poslušalo kar med vožnjo. Toliko o dolgoročnih podvigih, njihovi načrti kratkega roka pa so povsem praktične narave. Najprej je treba urediti administrativne zadeve in uskladiti urnike, saj ima vsak poleg dela na radiu še veliko drugih obveznosti. Tudi prostoru želijo dodati za piko na i še par detajlov. A kljub nekaterim lepotnim popravkom so stvari že v polnem teku, zato Pajo, Lux, Pero, NiC3BOY, Dohtor Grega, Dollineli in Jessy za konec navdušeno sporočajo: "Se slišimo na www.radiosonek.com!"

